

Serie nouă
IANUARIE 2015

1

(CLXII)

36 pagini
10 lei

Am

MUZICALĂ

ACTUALITATEA

REVISTĂ LUNARĂ A UNIUNII COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

În imagine:
Marianna Oczkowska,
foto Igor Ripak

Din sumar:

*Capcanele istoriei
Festivalul MERIDIAN (I)*

*Noua Operetă
Serbările iernii*

*Șlagărul românesc la Sibiu
Convorbire cu Virgil Popescu*

Un fals regretabil

U.C.M.R.
IEȘIRE Nr. 69
Data 19.02.2015

UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR DIN ROMÂNIA

Calea Victoriei 141, București/ Tel: +40-21-317.79.66; / Fax: +40-21-305.79.97/ E-mail: ucmr@clicknet.ro

Către,
Societatea Română de Televiziune

În atenția domnului Președinte, Director General Stelian Tănase

Stimate Domnule Președinte, Director General,

În virtutea dreptului la replică, în numele Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România, vă rog să aveți amabilitatea de a programa în cadrul unei program cultural adecvat textul alăturat. Acesta este conceput de membrii Biroului de Muzicologie al instituției noastre și se referă la conținutul denigrator al emisiunii "Cinci minute de istorie" realizată de domnul Adrian Cioroianu difuzată la TVR 2 (<http://www.tvrplus.ro/editie-5-minute-de-istorie-cu-adrian-cioroianu-185606>, accesat în data de 18.02.2015), prin care se speculează ideea că maestrul George Enescu ar fi fost colaborator și simpatizant al regimului comunist.

Cu aleasă considerație,

Prof. univ.dr. Adrian Iorgulescu

Președinte UCMR

profesionale, invocarea, în acest context, a numelui lui Stalin fiind răuvoitoare). Pentru că, în fapt, turneul de peste ocean al lui George Enescu, început în septembrie 1946, cu două luni, deci, înaintea alegerilor din noiembrie, era începutul unui exil din care nu se va mai întoarce niciodată în România. Înscrierea sa fără voie și în lipsă pe listele Blocului Partidelor Democratice nu era altceva decât dorința de legitimare a sistemului comunist prin anexarea cu orice preț a unei personalități care, în realitate, nu a fost prezentă niciodată la nici o ședință în Parlamentul țării. Sunt doar câteva din afirmațiile eronate sau ambigue postulate în emisiunea la care ne referim.

Secția de Muzicologie din cadrul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România se dezice întru totul de un astfel de demers tendențios cu pretenții academice, construit pe o bibliografie superficială, trunchiată sau pe bârfe tangente, ce prejudiciază imaginea unui român exemplar, a unui patriot impecabil, cu valori etice și profesionale desăvârșite, complet străin compromisului politic.

Prin difuzarea acestui material pe un canal media important în România nu se face altceva decât o manipulare grosolană cu implicații extrem de grave, schimonosind și terfelind astfel imaginea unuia dintre cei mai luminoși reprezentanți ai culturii autohtone. Și asta probabil, doar de dragul unui preț derizoriu: ratingul!

Dacă domnul Adrian Cioroianu ar fi studiat serioasa bibliografie de specialitate din sfera istoriografiei actuale, de profil, ar fi realizat, cu siguranță, că George Enescu nu avea cum să fie "coleg politic cu Gheorghe Gheorghiu-Dej sau Ana Pauker" (min. 03.06). Informațiile aflate în Arhivele Securității și făcute publice prin volume precum *Cantacuzino, ia-ți boarfele și mișcă!*, autor Oana Orlea (Ed. Compania, 2008), *Muzicieni români. Biografii ascunse în arhive*, autor Ioana Raluca Voicu-Arnăuțoiu, Ed. ARS DOCENDI, Universitatea București, 2011, *George Enescu, un exil supraviețuit?*, vol. I, autor Ladislau Csendes, Ed. Casa Radio, București, 2011, pentru a nu cita decât câteva titluri, demonstrează că atât marele muzician, cât și soția sa au fost supuși unor constante și susținute operațiuni de supraveghere exercitate prin terțe persoane de la București, pe tot parcursul rezistenței lor pariziene. De asemenea, domnul Cioroianu ar fi putut aminti, pentru o obiectivă și necesară retrospectivă, turneul din SUA al maestrului, nu doar, unilateral, pe cel din URSS (imaginile lui Enescu alături de Șostakovici prezentate în emisiunea domnului Cioroianu întărind ideea unei vizite strict

DIN CUPRINS

CAPCANELE ISTORIEI.....	2-4
FESTIVALUL MERIDIAN (I).....	8-17
ULTIMA ORĂ.....	18-19
PUNCTUL PE J... AZZ.....	20-21
SERBĂRILE IERNII.....	22-23
PREMIERE DE SEZON.....	24
INTERNAȚIONAL.....	25
CONVORBIRILE A.M.....	33
DISCURI.....	34-35

George Enescu: colaboraționist?!

Perfidă aserțiune

Octavian Lazăr COSMA

Asistăm neputincioși în ultimi ani la sistematice campanii minimalizatoare și denigratoare ai ilustrațiilor reprezentanți ai culturii naționale și niciodată nu am crezut că o să ajungem să-l vedem pe George Enescu, artist de o profunzime neegalată, unul dintre cei mai instruiți și fabuloși muzicieni ai veacului al XX-lea, bălăcărit și terfelit după modelele celor mai abominabile rețetari ideologice de tristă memorie! Frustrarea celor care au asistat la această înșolită tentativă a fost cu atât mai stupefiantă și neașteptată, cu cât a venit din partea unui intelectual cu o carte de vizită onorantă, un carismatic profesor de istorie universitară, fost demnitar guvernamental, care se afirmă obstinent la primul post de televiziune cu condimentate pilule informative despre trecutul politic, imprimându-le o anumită savoare și parfum salonard. Păcat însă că eruditul comentator se aventurează în zone ce nu-i sunt întotdeauna proprii, și, ca atare, consecințele informării superficiale pot fi grave. Și aceasta, cu atât mai mult, cu cât pozează în autoritate îndrituită să emită categorice considerații, nesuținute de argumente credibile și de încadrarea în context.

Aserțiunea dominantă a uneia din pilulele cu iz muzical, lansate la finele lunii ianuarie pe primul post de televiziune s-a cantonat în zodia aversiunilor insinuante, susținând emfatic și sentențios că George Enescu a fost „colaboraționist” al trecutului regim bolșevic. Ca atare, poziția sa în perimetrul vieții culturale s-ar cere reevaluată, reconsiderată, deoarece a susținut regimul instalat după 23 august 1944, ba chiar a fost un obedient al fiorosului și temutului criminal de la Kremlin, trădându-și până și sentimentele monarhice, înrolându-se în corul zeloșilor promotori ai nefastei ordini sociale. Nimic real și adevărat în asemenea aberante calomnii! Premiza de la care pornește platforma trâmbițată apare totalmente nefondată, ca atare falsă, deoarece nu se înscrie în natura perimetrului artei sunelelor, proprie ființei enesciene, fiind exterioară, de esență politică. Paradoxal, este ceea ce i-a repugnat întotdeauna genialului muzician, care și-a exprimat opțiunile exclusiv în plan muzical, nedorind să interfereze zone atât de diverse, mai ales că politicul îi apărea fluctuant, impropriu, impus.

Cunoașterea personalității lui George Enescu și, îndeosebi, receptarea moștenirii sale artistice nu constituie o întreprindere ușoară, datorită complexității și abundenței planurilor încrucișate, etalate pe întregul parcurs al vieții. Cea mai comună dintre aceste posibile receptări, care l-au încântat dar și agasat, privește perceperea și aplaudarea sa de către publicul larg în postura de violonist și nu ceea ce era în profunzimea ființei sale, compozitor. Dealtfel, forța talentului său neobișnuit, unic, măiestria ilustrată printr-o înaltă tehnică profesională, profunzimea gândirii și avântul inspirației, ingenioasa proiecție a graiului său muzical, obținut prin sinteza cuceririlor stilistice tradiționale și contemporane,

originalitatea afirmată, pornită din valorificarea genială a componentelor universale și naționale, îi traversează partiturile, investite cu o expresie debordantă, catalizatoare, însuflețitoare.

George Enescu a făurit o savantă și distinsă operă, prin care a înscris spiritualitatea românească în contextul marii culturi universale, imprimându-i un timbru inconfundabil, perceput ca atare, fiind, probabil, intelectualul, artistul creator român cu cea mai evidentă forță de propulsare și reprezentativitate pe meridianele globului! Truda investită spre a se circumscrie pe această nobilă și sublimă traiectorie a fost uriașă, și apare de înțeles de ce un asemenea artist era curtat și introdus în sferele vieții sociale ale epocii în care s-a afirmat, ba și în sfera politicului, însă fără succes.

Activitatea celui mai proeminent muzician al țării noastre s-a desfășurat sub stindardul devoțiunii pentru frumos, multiplele preocupări artistice nu-i îngăduiau răgaz să-și pulverizeze energiile în alte direcții. Mărturisirea că își dorea o carapace protectoare care să-l pună ... „la adăpost de orice alterare”. Deviza etică urmărită în decursul anilor fiind ... „muncă, cinste și altruism”. Era mereu solicitat să se implice, însă refuza cu eleganță.

Accepta unele atribuții, îndeosebi, cele venite din mediile vieții artistice, deoarece simțea nevoia să-și ajute confrății, să-i ocrotească pe instrumentiști, pe muzicienii ajunși la senectute.

Așadar, care au fost acuzațiile formulate la adresa lui George Enescu, în contextul platformei „colaboraționiste” și de ce sunt nefondate? S-a afirmat că, la începutul anului 1945, a devenit membru în comitetul de conducere ARLUS, ceea ce este adevărat, nesusizând nimic agravant în aceasta, fiind o structură menită să aprofundeze relațiile culturale cu țara vecină din răsărit. Trebuie adăugat însă că George Enescu s-a aflat printre membrii fondatori ai acesteia, în 1932, în anii regalității, socotind atunci că sunt oportune relațiile de colaborare cu una dintre marile forțe culturale ale Europei.

Ce anume a întreprins în această postură nu se cunoaște, în afara faptului că a înscris în programele concertelor susținute, unele titluri datorate compozitorilor ruși și sovietici, bunăoară, Simfonia a VII-a de Dmitri Șostakovici, partitură de o forță expresivă neobișnuită, ce figurează și azi în repertoriile marilor orchestre de pretutindeni.

Spre a nu fi bănuț de adept al politicii comuniste, tot în 1932, împreună cu un mănunchi de muziceni, a pus bazele a ceea ce a devenit cunoscut ca fiind ASOCIAȚIA PRIETENILOR CUGETĂRII ȘI ARTEI FRANCEZE.

I s-a mai reproșat lui George Enescu turneul din ultima decadă a lunii aprilie 1946, întreprins la Moscova. Astfel,

muzicianul român ar fi adus omagiul său, ori așa ceva, deținătorului puterii din URSS. Ce puerilă legătură!

Pentru un solist concertist, dirijor, artist liric, turneele înseamnă afirmarea vocației adjudecate cu eforturi susținute. George Enescu își dorea turnee, era

obișnuit din fragedă tinerețe cu acestea, având nevoie de ambianța lor și de interacțiunea cu muzicienii din alte țări. De câțiva ani nu le mai onorase, datorită principiului ce

Dmitri Șostakovici, George Enescu și Maria Cantacuzino, la Moscova

i-a călăuzit activitatea: în vremuri de restriște pentru țară, nu concepea să nu-i fie alături. Astfel, în zilele primei conflagrații, s-a întors în țară, antrenând la Iași o intensă mișcare muzicală. La fel a procedat și pe durata celei de a doua conflagrații mondiale, când, la București, a susținut manifestări muzicale referențiale, refuzând invitațiile de peste hotare care nu mai conteneau. În sfârșit, sosise momentul să le onoreze, începând cu anul 1946.

La Moscova turneul a fost de scurtă durată, însumând doar trei manifestări, toate strict muzicale: un recital și două concerte cu orchestra, colaborând cu iluștrii soliști sovietici David Oistrach (violonist), Lev Oborin și Emil Ghilels (pianiști). Primul simfonic s-a axat, în principal, pe creația românească pe care dirijorul român o promova în mod constant. Turneul a fost un triumf.

În emisiunea amintită s-au putut auzi și considerente relative la mariajul lui George Enescu, pe care acesta l-a râvnit pentru a parveni în sfera aristocrației românești. Aceasta reprezintă o nedorită ofensă adusă personalității uriașe a muzicianului, care nu avea nevoie de ascensiuni exterioare, fiind el însuși un aristocrat al universului artistic, fiind căutat din adolescență de mediile cele mai selecte, mai elitiste, din marile metropole în care concerta.

Se cere nuanțat și comentariul relativ la căsătoria muzicianului cu Maruca Cantacuzino. Sigur, apare faptul că Maruca a constituit marea sa dragoste, cu implicații foarte zbuciumate. Cu tânăra moldoveancă, prezentabilă, atrăgătoare, înstărită, cultivată, versată, aflată în cercurile înalte ale societății românești, inclusiv

Octavian Lazăr Cosma

ale Palatului, George Enescu, a avut parte de o iubire năvalnică, derulată pe parcursul a trei decenii, cu despărțiri și revederi pasionante. În fine, când căsătoria s-a perfectat niciunul dintre miri nu mai era tânăr, viața de alcov derulându-se într-o relativă liniște, pigmentată de capriciile ireversibile ale soției. Locuind în incinta Palatului Cantacuzino, de pe Calea Victoriei, George Enescu, modest, lipsit de veleități, optase pentru o cameră în casa din curte, dovadă irefutabilă că nu a dorit să parvină.

Acuzația de neloialitate față de monarhie apare cel puțin tendențioasă, dat fiind raporturile cordiale statornice dintre Regina Elisabeta și foarte tânărul elev al Conservatoarelor de la Viena și Paris, beneficiar privilegiat al frecventelor audiții de la Palatul Peleş. Nu poate scăpa din vedere căldura cu care a fost ocrotit, apoi, nici prețuirea artei și personalității sale de către Regina Maria. Nu considerăm că George Enescu a rămas dator, atâta vreme cât primul său Opus, partitura „Poemei române”, a încheiat-o cu somptuosul final clădit pe IMNUL REGAL, pe IMNUL ROMÂNIEI, inspirată ofrandă ce-i conferă acestei muzici un fior înălțător, de real efect

Regina Elisabeta a II-a

mobilizator. Tocmai datorită acestui moment al partiturii, după instaurarea comunismului în România „Poema română” a fost interzisă.

Faptul că muzicianul nu a dat nici un semn de susținere atunci când monarhia a fost abolită nu înseamnă trădarea sentimentelor atât de puternice altădată. George Enescu a părăsit țara și a refuzat să se mai întoarcă tocmai pentru că întrezărea această turnură și pentru că a înțeles procesul de sovietizare a României.

În fine, principalul cap de acuzare, merit să justifice clamarea de „colaboraționist”, trimitea la intrarea lui George Enescu, deputat de Dorohoi, în Marea Adunare, odată cu alegerile din noiembrie 1946. George Enescu nu și-a validat niciodată mandatul și nu a participat la nicio ședință. De altfel, a părăsit România, cu vaporul, pentru turneul în Statele Unite, cu 2 luni înaintea alegerilor.

Din momentul exilului survin o sumedenie de aspecte care probează cu putere teza refuzului de a se

conforma directivelor oficiale. Apar și măsuri de pedepsire a sa: de la începutul anului 1945, conacele cu tot ceea ce le înconjoară devin ținta unor acțiuni nesăbuite din partea autorităților locale, tolerate de la centru. Frumosul conac de la Tescani va ajunge crescătorie de păsări, biblioteca căzând pradă focului, în bună parte. Războiul nervilor, mocnit la început, cu oficialitățile fuse, astfel, declanșat, înăsprindu-se pe măsură ce se înțelegea că familia Maestrului nu se va mai întoarce.

Zadarnice s-au dovedit repetatele demersuri da a-l aduce înapoi pe George Enescu, care ar fi fost un bun simbol al propagandei lui Petru Groza. Dar el a refuzat invitația de a participa la „Săptămâna Muzicii Românești” din 1951. Atitudinea lui George Enescu devine și mai radicală când primește vești alarmante despre înderpărtarea din viața muzicală a unora dintre marii compozitori ai țării săi, precum Mihail Jora. Nici statutul său de membru al Academiei Române, care n-a încetat niciodată, nu apărea scutit de o anume fragilitate. Deși fusese Președinte fondator al Societății Compozitorilor Români a refuzat să facă cerere de adeziune la forma cosmetizată pe model sovietic a acestei instituții pusă în operă în 1949.

Reproșul ce i s-a făcut în privința neimplicării sale în cercurile exilaților români din occident, care criticau stările de fapt din țară, se cer luate cu reținere, deoarece energiile nu-i îngăduiau să se implice, mai ales că nu toți reprezentanții diasporei erau oameni de bună reputație și chiar exista riscul contactelor cu spioni ai regimului comunist.

Cum se mai împacă însă acuzația de „colaboraționist” atașată lui George Enescu când creația sa muzicală era repudiată, pusă sub interdicție? Între anii 1946–1955, anii exilului, în repertoriile instituțiilor muzicale, unele nou înființate, nu puteau fi înscrise titluri semnate George Enescu. Foarte puține excepții de la această interdicție ar putea fi semnalate.

Există declarații, interviuri, comentarii ale unora dintre cei mai mari artiști ai lumii, care vorbesc despre Enescu ca despre o personalitate de uriașă anvergură, apreciind și calitățile umane excepționale ale muzicianului. Și contemporani ai săi, care i-au cunoscut activitatea îndeaproape, și personalități ale prezentului. De la Yehudi Menuhin la Daniel Barenboim, de la regina Belgiei la Casa Regală a României.

În aceste circumstanțe, mai poate fi calificat George Enescu „colaboraționist”? Evident că nu.

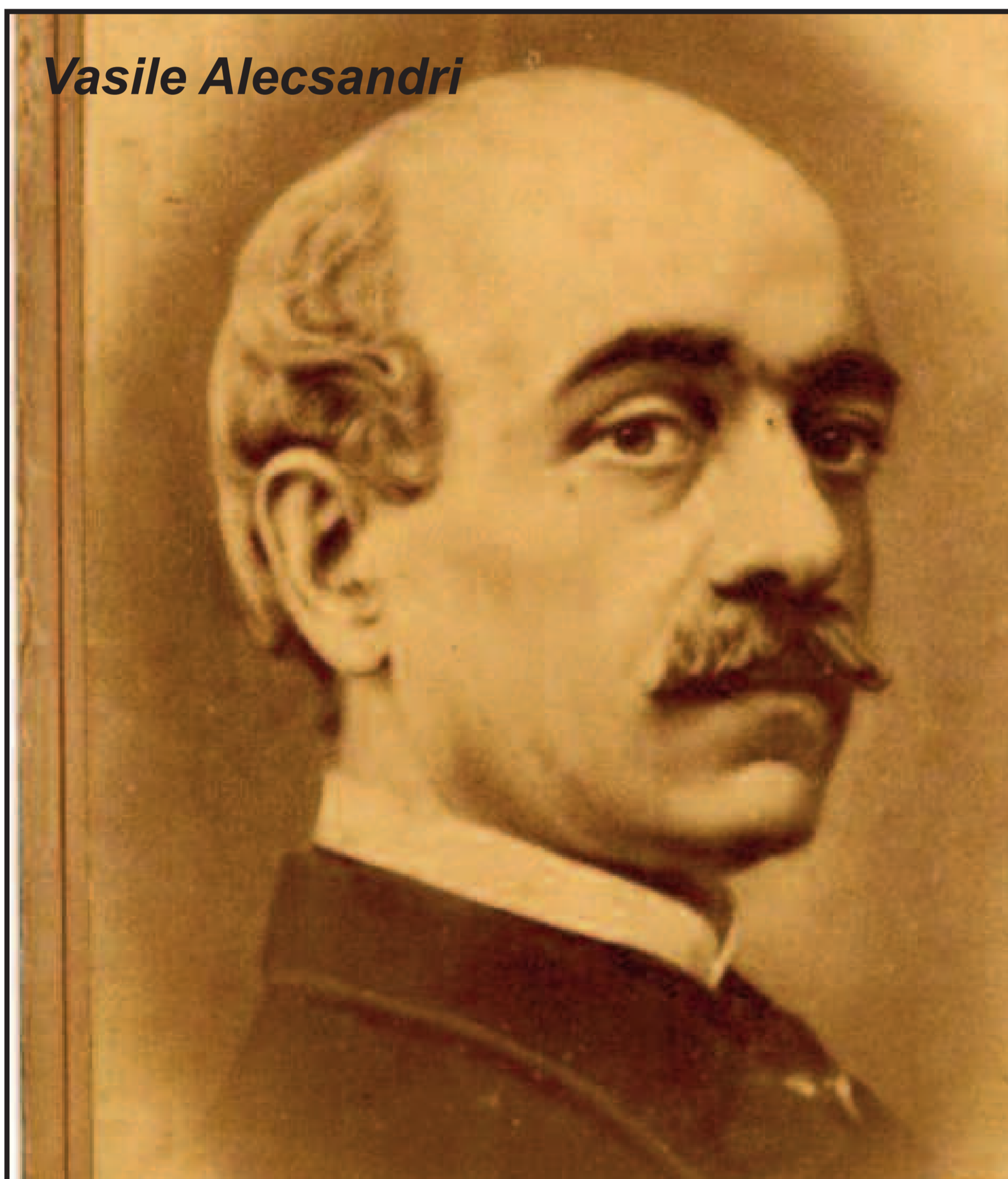
Consecvent în agresivitatea sa anti-enesciană, conferențiarul de la televiziune a mai etalat unele zvârcoliri „demitizante”, ținta fiind de astă dată FESTIVALUL INTERNAȚIONAL de la București, pe motiv că are un buget prea încărcat. Degeaba a explicat, se pare, Ioan Holender, că este unul dintre cele mai mari festivaluri ale lumii dar are un buget semnificativ mai mic decât celelalte manifestări de același tip. Și, dincolo de asta, tot George Enescu este de vină?!

Adevărata „Hora Unirii”

Viorel COSMA

În ziua de 24 ianuarie 1859, s-a produs, în istoria românilor și pe harta Europei, un mare eveniment politic internațional: unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) într-un singur Stat național. Pe plan cultural/artistic, momentul s-a concretizat printr-o piesă muzicală de esență patriotică, *Hora Unirii*, care în scurt timp s-a transformat în Imn de Stat, neoficial, până în 1861 (când s-a organizat primul concurs muzical de Ministerul de Răzbel și Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice). Cine sunt autorii *Horei Unirii*? Când s-a scris lucrarea și unde s-a lansat pentru prima oară? De-a lungul secolului al XIX-lea au existat mai multe *Hore* ale Unirii. Care s-a impus până în zilele noastre? Datele documentare literare și muzicale ne dau răspunsul.

Ideea fuziunii celor două principate române vecine nu a apărut spontan sau în jurul anului 1859 (așa cum scrie în aproape toate cărțile de istorie), ci în timpul Revoluției de la 1848. Autorul peziei *Hai să dăm mână cu mână*, Vasile Alecsandri, a publicat acea chemare la Unire la... Brașov, unde se afla în exil, expulzat din Moldova. În revista *Foaie*

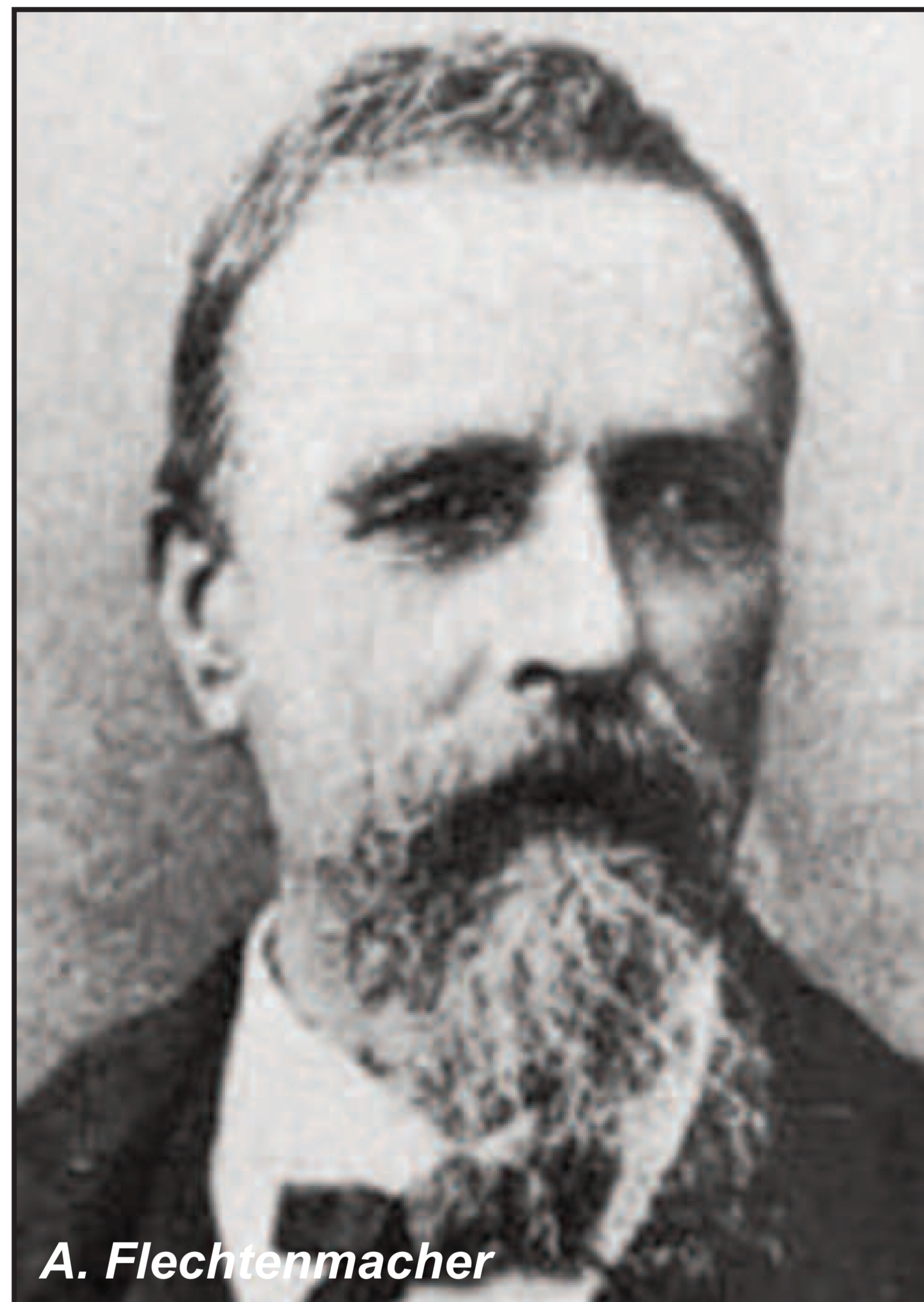

Vasile Alecsandri

pentru minte, inimă și literatură, nr. 24 din 14 iunie 1848, sub titlul *Hora Ardealului*, tânărul poet băcăuan semna cunoscutele versuri *Hai să dăm mână cu mână...* cu anonimul Un român. În anul 1852, poezia cu muzică, apare în *Carte de cânturi cu note de psaltichie scrise de G. Ucenescu, student al Domnului Anton Pann*, manuscris păstrat până astăzi la Biblioteca Academiei Române. Textul lui Alecsandri fusese pus pe

muzică de psaltul brașovean și devenise „*Cânt de școală*”. Purta chiar o mențiune specială: „*Ucenescu-melodia*”. Peste numai patru ani (1856), ziarul *Steaua Dunării*, nr.51, din 9 iunie 1856, a publicat *Hora Unirii* de Vasile Alecsandri, strofa întâi fiind identică cu *Hora Ardealului*.

În acel an (1856), lupta pentru unirea Principatelor ajunsese la un punct culminant: într-o scenetă comică/politică, *Păcală și Tândală*, Vasile Alecsandri și-a clădit finalul pe cele opt strofe ale *Horei Unirii*. Vasile Alecsandri apelase și la compozitorul Alexander Flechtenmacher, care nu numai că i-a făcut o piesă de referință, dar a

A. Flechtenmacher

și tipărit-o la Iași (1856), a predat-o muzicilor militare să o execute în parcuri, piețe, întruniri politice, iar dirijorul Ed. Caudella a orchetrat-o pentru Teatrul Național, transformând-o în Imn de Stat.

Paralel, textul lui

Alecsandri s-a suprapus de tarafurile lăutărești peste orice horă populară, astfel ca masele, poporul, să o știe juca și cânta. Copiii o cântau la școală, fiindcă dialogul *Păcală și Tândală* intrase în repertoriul didactic al epocii. Muzicile militare din Bacău, Tecuci, Piatra-Neamț, Galați, Bârlad, Botoșani și Focșani, cântau *Hora Unirii* de Flechtenmacher în toate concertele de promenadă. Guvernul anti-unionist al lui M. Sturdza a

interzis executarea partiturii, ispravnicii, jandarmii și polițaii având în grijă să pună în aplicare ordinele stăpânirii. Pe lăutari, însă, nu i-a putut opri să susțină entuziasmul unioniștilor. La 24 ianuarie 1859, când s-a înfăptuit Unirea Principatelor, poporul cânta și dansa pe ambele versiuni de *Hora Unirii*. Compozitorul bucureștean Johann Andreas Wachmann publica la Viena

volumul al IV-lea de folclor *Au bord du Danube*, incluzând versiunea lăutărească ce a animat mulțimea Capitalei în 1859.

Din Bucovina, Alecu Hurmuzachi îl amintea pe prietenul Alecsandri, că și Carol Miculi a scris o *Horă a Unirii* pentru saloanele boierești din Cernăuți, Suceava și Iași. În 1917, George Enescu a cântat la

vioară, la 24 ianuarie, pe scena Teatrului Național din Capitala Moldovei, în versiunea originală a lui Flechtenmacher!

Se împlinise visul lui Alecsandri: „Hora este cea mai veche și cea mai națională din toate danțurile (la români). Ea-i simbolul *Unirii*.” Cât despre colaboratorul său muzical, autorul partiturii *Horei Unirii* din 1856, poetul a scris: „Eu am existat pentru neamul românesc, numai din clipa când stihurile mele au răsunat sub arcușul lui Flechtenmacher”.

Astăzi, după mai bine de 155 de ani de la lansarea *Horei Unirii*, se mai scriu poezii despre acest tandem creator intrat în istorie. Un lingvist, estetician literar și poet contemporan, Mihai Dinu, a consemnat, în mod pitoresc și cu umor: ”Alecsandri era băiat de zahăr/ Cotat cu mari succese la cucoane/ Dansa irezistibil prin saloane/ pe muzică, normal, de Flechtenmacher.”

Mamăăă!...

Vin Perșii, mamă!

**Însemnări, concluzii și sugestii, după
Concursul internațional
„George Enescu”**

Viorel COSMA

Nu vă speriați că între titlu (o poezie inedită de Nichita Stănescu!) și subtitlul întrecerii de la București din septembrie 2014, se pare că nu există nicio legătură. Dimpotrivă! Există mai multe și interesante interferențe decât vă așteptați, atunci când veți cunoaște faptul că *Vin perșii, mamă! Armonii Poetice*. 30 de ani de la decesul poetului. CD-carte. Ploiești, Editura Karta Grafic, 2014, îl prezintă pe însuși autorul *Necuvintelor* în postura de pianist(!) și poet improvizator, lucrare lansată exact în ziua debutului Concursului internațional *George Enescu*, când - surprinzător - Capitala României a fost invadată de 240 de tineri de pe toate meridianele lumii, dominanți fiind...

perșii, adică asiaticii! Niciodată în analele întrecerii enesciene (fondată din 1964), Capitala României nu a găzduit atâția interpreți din China, Japonia, Coreea de Sud, Armenia, Georgia, Rusia asiatică, Azerbaidjan, Kazakhstan, Taiwan - așadar, concurenți predominant din Asia și chiar din... Australia!

Cele două evenimente de la București (lansarea cărții cu CD a lui Nichita Stănescu și întrecerea violoniștilor, pianiștilor și violonceliștilor) s-au completat reciproc, ineditul versurilor poetului-pianist Nichita Stănescu împletindu-se admirabil cu surprinzătoarea întrecere a oaspeților asiatici, prezenți pentru prima oară în Capitala României.

Puțini știu, de pildă, că marele poet Nichita Stănescu a dispus de virtuți muzicale excepționale, a cântat la pian

ca un profesionist întregul repertoriu clasic și modern universal, susținând - din păcate numai în cercuri intime - mici recitaluri solistice sau la patru mâini. *Dacă nu m-aș fi făcut poet, atunci sigur m-aș fi ales cu profesiunea de muzician* - ar fi declarat într-un interviu auto-biografic, publicat la Ploiești - orașul natal.

După cum aflăm din prefața culegerii de versuri semnată de Lucia Fetcu, înregistrările reproduse pe acest CD s-au petrecut pe 4-5 august 1983, în locuința prietenilor Letiția și Marian Ionescu-Cartas din București, cartierul Drumul Taberei... Ne bucurăm cu toții așteptând să cânte Marian, profesor la Liceul George Enescu și desăvârșit iubitor al muzicii mari, cu speranța să-l ascultăm și pe Nichita la pian. Pe CD-anexă, răsună - la patru mâini - idei, pagini fragmente de partituri de Beethoven, Brahms, J. S. Bach, Haydn, Wagner, mult Chopin, Ceaikovski, Mozart, Debussy, dar și Brubeck, Nat King Cole, Nino Rota, Michel Legrand. Din prefața îngrijitorului Mircea Colosenco mai aflăm, că Nichita Stănescu nu era la prima întâlnire cu un microfon în față și nici cu un auditoriu mai restrâns și că ciclul său de 40 de poezii este inedit ca aventură a spiritului, într-o atmosferă rară de sunet și cuvinte. Și, în sfârșit, din *Gândul editorului* (Paul Voicu-Dan) am reținut că, după zilele în care a fost înregistrat pe bandă de magnetofon miraculosul spectacol... Nichita Stănescu a mai rămas cu trupul pe pământ doar 129 de zile, până la acel 13 decembrie 1983 când a mai respirat pentru ultima oară aerul terestru, s-a lepădat de trup și a plecat. Deci, grupajul de armonii poetice *Vin perșii, mamă!*, reprezintă cântecul de

lebadă al celui mai original Luceafăr contemporan al literaturii noastre.

Nu voi încerca să recenzez isprava lui Nichita, dar nu pot să nu reproduc măcar ultimele strofe din amintita poezie care a dat titlul cărții, inspirată de acel *Adagio sostenuto* din *Sonata lunii*, op. 27, nr 2 de Beethoven, ce constituia fundalul sonor al nemuritoarelor și apăsătoarelor versuri:

Mamăăă! / Când semințele din mere/ Pe pământul roditor/ Sau când razele de lună/ Pe un suflet muritor.../

Mamăăă! / Vin Perșii, mamă! / Vin Perșii! / Scoate-mi armele, mamă, / Vin Perșii! / Sau răsare numai luna/ Sau s-aude numai marea...

Au năvălit, în schimb, asiaticii la Ateneul Român într-o întrecere diabolică cu europenii și tinerii virtuozii de peste Ocean, spre a reîmprospăta *Sonata nr 1* în fa diez minor (pian), *Sonatele nr 2 și nr 3* (vioară) și *Sonata în fa minor* (opus postum, cello) de Enescu. A fost singura bucurie a românilor, deoarece în cele trei finale cu orchestra (unde s-au stabilit cele trei premii la fiecare instrument) pedagogia noastră nu a produs absolut niciun premiant... Din cei nouă concurenți care au urcat pe podiumul Ateneului Român, au câștigat șapte străini și un german, de origine românească. A fost o finală de vis *urât* (cum

Pentru prima dată, trei televiziuni străine de top mondial (*Mezzo*, *France 24* și *Euronews*) au transmis momente din Concursul internațional *George Enescu* de la București, însă românii nu prea s-au văzut pe ecrane.

Un gust amar mi-a lăsat absența întrecerii de canto, secțiune unde România dispunea de o tradiție artistică competitivă la scară mondială. Enescu a rămas în analele istoriei muzicii secolului XX un inspirat compozitor de muzică vocală, capodopera *Oedipe* fiind opusul major care l-a impus pe creatorul nostru în rândul marilor maeștrii ai teatrului lirico-dramatic. Aceeași revelație cu muzica simfonică, se va produce atunci când *liedul enescian își va ocupa locul meritat* pe agenda Concursului internațional de la București. Nu este un argument convingător, faptul că există la Brașov un concurs similar de canto din lirica universală și autohtonă. Interzicerea timp de patru decenii a liedurilor pe versuri de Carmen Sylva, a provocat o *gaură neagră* în creația vocală nu numai enesciană, care trebuie rapid *astupată* prin readucerea în circuitul național și universal a acestor pagini pe nedrept ignorate. Sunt, însă, și alte lieduri de Enescu, complet necunoscute în România, lăsate de compozitor în Franța (pe versuri de Arthur Rimbaud) cântate în primă audiție la Marsilia și unanim laudate de presa

franceză și de marele critic italian, Benedetto Croce, cu ocazia concertului/ spectacol al comemorării a 45 de ani de la moartea copilului teribil al simbolismului (10 noiembrie 1936), pagini muzicale superioare ciclului vocal arhicunoscut de Clement Marot.

România este o patrie a vocilor frumoase, cu multe talente excepționale și o școală de canto de tradiție universală. Concursul internațional *George Enescu* ne poate aduce succese notabile permanente, capabile să susțină

Viorel Cosma

spune criticul Grid Modorcea) pentru școala actuală românească, greu de uitat multă vreme. Personal am digerat cu dificultate acest eșec, fiindcă am trăit odinioară cu succesele lui Valentin și Ștefan Gheorghiu, Silvia Marcovici, Mihaela Martin, Cornelia Vasile, Ștefan Ruha, Radu Lupu, etc.

prestigiul acestei întreceri de la București. Sigur că, aici, nu vor veni... Perșii! Ei vor ataca în continuare instrumentele! Avem însă nevoie să recâștigăm prestigiul școlii interpretative românești la scară mondială, întrucât numele *George Enescu* a devenit o râvnită carte de vizită a înaltului palmares artistic contemporan.

Festivalul Internațional „Meridian, Zilele SNR- SIMC” (I)

Mircea ȘTEFĂNESCU

Bianca și Remus Manoleanu în recital

În după-amiaza zilei de luni 1 decembrie 2014, în Aula Palatului Cantacuzino, publicul a urmărit cu un real interes și cu atenție recitalul de lieduri susținut de Bianca și Remus Manoleanu, cu participarea artiștilor invitați, Ion Bogdan Ștefănescu – flaut, și Costin Soare – chitară.

Sopra **n**a Bianca Manoleanu este o autoritate în interpretarea creațiilor moderne și contemporane și are apetență pentru realizarea unor astfel de lucrări. Performanța sopranei Bianca Manoleanu este dominată de înțelegerea sensurilor lumilor incifrate în partituri de un compozitor sau altul. Bianca Manoleanu are voce caldă, catifelată și dicție.

Pianistul Remus Manoleanu nu se situează doar într-un parteneriat cu soprana, este unul și același suflu și în aceeași elansare de arte cu aceasta, pentru că în tehnicile de compoziție contemporană nu mai apar structurile de melodie acompaniată.

Privit astfel, Remus Manoleanu oferă momente de susținere și de amplificare în desfășurările vocii soliste,

într-o manieră nu numai revelatoare, ci și de o anumită fervoare scenică.

În succesiunea pieselor audiate, am ascultat mai întâi **Microciclul Înțeleptul și poezia**, pe fragmente din catrenele lui Omar Khayam, de Dan Buciu, în primă audiție absolută. Avem aici o colorație timbrală de filigranuri și de o vibrație emoțională de calm superior.

Compozitorul suedez Martin Q. Larson este autorul unui **Ciclu de lieduri pe versurile lui Francesco Petrarca**, pentru voce, flaut și chitară, prezentată în primă audiție românească. I-am admirat aici - interpretativ- pe soprana Bianca Manoleanu, pe flautistul Ion Bogdan Ștefănescu și pe chitaristul Costin Soare. Ceea ce am apreciat în această muzică este că Martin Q. Larson a realizat o inserție în loc și timp. Într-un cadru imaginativ de mare claritate de-atunci și într-un atunci sub cerurile senine ale Italiei, cu diletanți cântând pe versurile marelui poet. A fost ceva filmic, fapt pentru care îi mulțumesc acestui compozitor de la Stockholm.

Ciclul Vier Dischereit-lieder pe versuri de Esther Dischereit, primă audiție românească, de Gabriel Iruny se circumscrie unui stil confesiv și oarecum miniatural într-un gen de expresie existențial, iar **Continuum Y** de Irina Odăgescu Țuțuianu descrie cu mână de maestru acel simbol dintotdeauna al melodiei infinite.

Metamorfozele de Irina Hasnaș pe versuri de Nichita Stănescu, în primă audiție absolută, are respirația

*Bianca și Remus
Manoleanu*

de compoziție scrisă cu filiații pertinente și cu o tehnică solidă, inclusiv aceea de favorizare a vocii într-un idiom sonor ce surprinde și dă relief de viață versurilor marelui poet.

Ciclul 12 hai-Kai pentru voce și pian de Dan Voiculescu este scris cu o finețe de game și camee, iar în planul efectelor este tulburător și învăluit într-o nobilă neliniște.

Două titluri cu tematică religioasă, respectiv **Ciclul Dincolo de tăcere-lisus** pe versuri de Ștefan Codrin de Theodor Grigoriu și **Trei crochiuri** de Bogdan Vodă pe versuri de Doina și Bogdan Vodă, lucrare în primă audiție absolută, au dat contur unor expresii de efuziune și de motivație divină, în plan iconografic și de rigori mentale.

Ecouri din imposibil, pentru soprană, flaut și pian, pe versuri de George Popa, de Viorel Munteanu, prezentat în primă audiție absolută, se înscrie pe același

Sebastian Androne

parcurs religios al universului credinței, iar muzical are calitatea acelei libertăți nu numai accesată, dar și credibilă și acceptată.

Viziune de Adrian Pop, pe versuri de Ion Minulescu este o scenă sarcastică de imagistică socială, cu personaje și roluri care irump într-o vâltoare și într-un discurs aprig care mi-a amintit cupletul Vițelului de aur, din opera Faust de

Gounod. Am spus sarcastic pentru că peisajul transcris componistic și cu mare talent este de natura teratologiilor din pictura lui Jeromme Bosch

Lansare de partituri CIMRO 2013-2014

Luni, 1 decembrie 2014, în intervalul dintre recitalul de lieduri susținut de Bianca și Remus Manoleanu și recitalul de corn cu prezența pe podium a instrumentistei Delphine Gauthier Guiche, în foaierea Aulei Palatului Cantacuzino a avut loc lansarea unui număr de partituri editate de Centrul de Informare Muzicală România, Sebastian Androne fiind coordonatorul de colecție, iar Diana Rotaru coordonatorul principal CIMRO.

Cu acest prilej Prof. Univ. Dr. Rectorul Universității Naționale de Muzică din București, compozitorul Dan Dediu, a rostit o scurtă alocuțiune, prezentând obiectivele și programele de promovare a creațiilor componistice autohtone, prin realizarea unor tipărituri care să se afle la îndemâna muzicienilor interesați. De altfel, CIMRO funcționează în sistemul artistic și administrativ al Universității Naționale de Muzică din București.

Prezentăm în continuare lista titlurilor care au apărut sub această siglă: **Sebastian Androne** – *For Sabina* (pentru vioară solo); **George Balint** – *Diada* (pentru 2 acordeoane); **Nicolae Brânduș** – *Melopedie și Fugă* (pentru fagot solo); **Dan Buciu** - *Cristiane* (pentru ansamblu mare); **Carmen Cârneli** – *Origami II* (pentru oboi solo); **Dan Dediu** - *Sonata pentru 2 piane*; **Sorin Lerescu** – *Actio II* (pentru violă solo); **Cristian Lolea** – *Étude* (pentru pian solo); **Mihai Măniceanu** - *Frames and Shards/Rame și cioburi* (pentru pian la 4 mâini și 2 percuționiști); **Viorel Munteanu** – *Lamento* (pentru vioară solo); **Mihai Murariu** – *Trei/ Three* - lieduri pe versuri de Lucian Blaga (pentru soprană și pian); **Tiberiu Olah** – *Metamorphoses/ Metamorfoze* (pentru flaut și 2 contrabași); **Adrian Pop** – *Invenzioni* (pentru flaut, percuție, violă și violoncel); **Diana Rotaru** – *Co(ho)quet(us)* (pentru 2 flaute); **Doina Rotaru** – *Metamorphosis/ Metamorfoză* (pentru clarinet bas); **Diana Iulia Simon** – *Mosaic/ Mozaic* (pentru pian solo); **Livia Teodorescu** - *Evangheliile Toamnei* (lied); **Sabina Ulubeanu** – *Lyric Cadenza/ Cadența Lirică* (pentru vioară); **Mihaela Vosganian** - *Quasi un'altra ciaccona* (pentru vioara și bandă)

Forma grafică atrăgătoare, și intenția salutară în sine, vor permite realizarea unei mai largi și mai semnificative diseminări a acestor creații componistice românești în mediile de concert și de specialitate.

Un excepțional recital de corn

Cornista **Delphine Gauthier Guiche** este de origine franceză, dar activează în Germania, iar apariția ei solistică în seara zilei de 1 decembrie la Aula Palatului Cantacuzino, a avut un impact memorabil asupra publicului.

Delphine Gauthier Guiche

Delphine Gauthier Guiche ne-a prezentat o realitate total diferită față de ceea ce știam despre corn, acest instrument cu mare portanță în ansamblurile simfonice și în muzica de cameră unde este utilizat în formațiile camerale de gen. Diferită total, dar, în același timp, într-o homosferă sensibilă și viguroasă și cu acea rezonanță prin care se înalță arta.

Virtuozitatea ei depășește continuu stadii realmente spectaculare, și, fără nici o emfază, se manifestă și se face vizibilă la niveluri din ce în ce mai surprinzătoare. Forța ei de a crea timbre și proceduri noi

auf, **Sieben Rosen** de Violeta Dinescu, după un subiect erotic dintr-o poezie de Brerthold Brecht, **On a whim** de Michele Rusconi și **Not I, holographies for French Horn** de Arthur Kampela, acest moment din urmă fiind structurat pe celebrul monolog al lui Samuel Becket și având desfășurarea unei scene de teatru cu muzică și cu vocea solistei care intervenea la diferite paliere ale muzicii, într-un imago care mie mi-a apărut ca fiind de o aceeași genă cu figurațiile din **Micul prinț** de Antoine de Saint Exupery.

Mirabila profilare comportamentală și muzicală a acestei artiste denotă și o adorabilă și admirabilă stare de spirit.

Myriam Marbe

Concertul ansamblului devotioModerna

Miercuri 3 decembrie 2014 la Studioul de Operă și Multimedia al Universității Naționale de Muzică a avut loc concertul formației **devotioModerna** sub conducerea dirijorală a compozitoarei **Carmen Cârnecki**.

Ansamblul instrumental îi are în componență pe Ștefan Diaconu - flaut, Cristian Mancaș - clarinet, Marius Bâclea - vioară, Dan Cavassi - violoncel, Mihai Murariu - pian, și pe Alexandru Stroe - percuție. Ca invitat a apărut compozitorul și pianistul Andrei Tănăsescu.

Instrumentiștii au evoluat în formație sau solo, potrivit lucrărilor componistice incluse în program.

O prețuire specială este de acordat compozitoarei Carmen Cârnecki, cu al ei gest dirijoral și ținută dominantă asupra complexului instrumental care s-au impus cu prestanță.

Am ascultat inițial **Solitude, Selfreflections** pentru pian, în primă audiție românească, de Branka Popovic din Serbia. Această muzică interpretată de pianistul Mihai Murariu este o meditație frustă și multi-plană la care se adaugă pasaje de virtuozitate, chiar dacă acestea își au libertatea în noi texturi sonore.

de acționare la acest instrument arhicunoscut, o plasează în spațiile unicității. Vigoarea sa mentală conferă paginilor muzicale contururile definitorii, ca într-un comuniune de creație cu compozitorii.

Am ascultat astfel în această maree spectaculară **Appel interstellaire** de Olivier Messiaen, interpretat din

devotioModerna

Incantatio pentru clarinet solo de Myriam Marbe, în varianta interpretativă oferită de clarinetistul Cristian Mancaș, deschide într-un fel lumi de memento cu plinitudine sonoră în singurătăți aparent nestânjenitoare.

Hesperide, din ciclul **Orphaide**, pentru violoncel solo, de Carmen Cârneli, lucrare prezentată în primă audiție absolută, în interpretarea de certă relevanță a lui Dan Cavassi, s-a profilat pe o linie de promotor ideatic într-o desfășurare vizionară cu întrebări continue și cu interogații, cumva, pe un tărâm de dramă antică. El a fost secondat de pianistul Mihai Murariu.

Demnă de reținut mi s-a părut creația compozitorului norvegian Bjorn Bolstad Skjelbred, **Echoes of winter**, în primă audiție românească, pentru flaut alto și percuție. Flautistul Ștefan Diaconu și percuționistul Alexandru Stroe s-au integrat instantaneu în universul nordic al acestei muzici, realizată, pe o fațetă, ca spațiu meditativ, iar pe de alta, cu o extrem de sugestivă imagistică a unui peisaj în care ghețurile pentru cei care au acuitatea necesară le pot auzi sub luminiscențele de aurore boreale.

In-con-secvențe pentru vioară, violoncel și pian de Fred Popovici este o lucrare la care travaliul componistic se soldează cu un randament exact, conștient și măsurat de-a lungul preferării materiei sonore. Avem aici configurații cu traiectorii interesante, cuantificări bine dozate de timbruri și intensități, toate acestea degajând o sonoritate sinceră și imaginativă. Marius Bâclea, vioară, Dan Cavassi, violoncel, și Mihai Murariu, pian au interpretat cu plăcere, har, și cu profesionalismul care le este

recunoscut, aceste pagini nu într-o total lipsite de dificultăți și de impulsul de a se realiza spiritul care este încastrat de compozitor în partitură.

Archeopterix – Urvogel - pentru flaut, pian și percuție de Livia Teodorescu Ciocănea, prezentată în prima audiție absolută, cu Ștefan Diaconu la flaut, Andrei Tănăsescu la pian și Alexandru Stroe la instrumentele de percuție, a avut forța de impact până la dimensiuni telurice, în configurarea ideii însăși de explozie de supernove în vital, pentru care autoarea a dispus de suflu prin timp și ere și de supradotarea artistică, temperamentală și ideatică în atingere de asimptote. Și a fost surprinzător să fie o trăire până la pierderea de respirație, dar noul, muzica nouă are momentele ei când se petrec străluciri în imensitate, cât și reconfirmări ale creației componistice, ca artă. Cei care am fost atunci și-acolo, știm că asta s-a văzut.

În încheiere, o foarte reușită glumă muzicală, plină de vioiciune, o muzică dansantă, denumită **Apfelstrudel**, și scrisă de pianistul-compozitor Mihai Murariu, o muzică interpretată de întreg ansamblul cu multă și plăcută degajare.

Recitalul cameral al mezzosopranei Claudia Codreanu

Joi, 4 decembrie 2014, în Aula Palatului Cantacuzino, mezzosoprana **Claudia Codreanu** a susținut un recital al cărui mod de desfășurare a pus, o dată mai

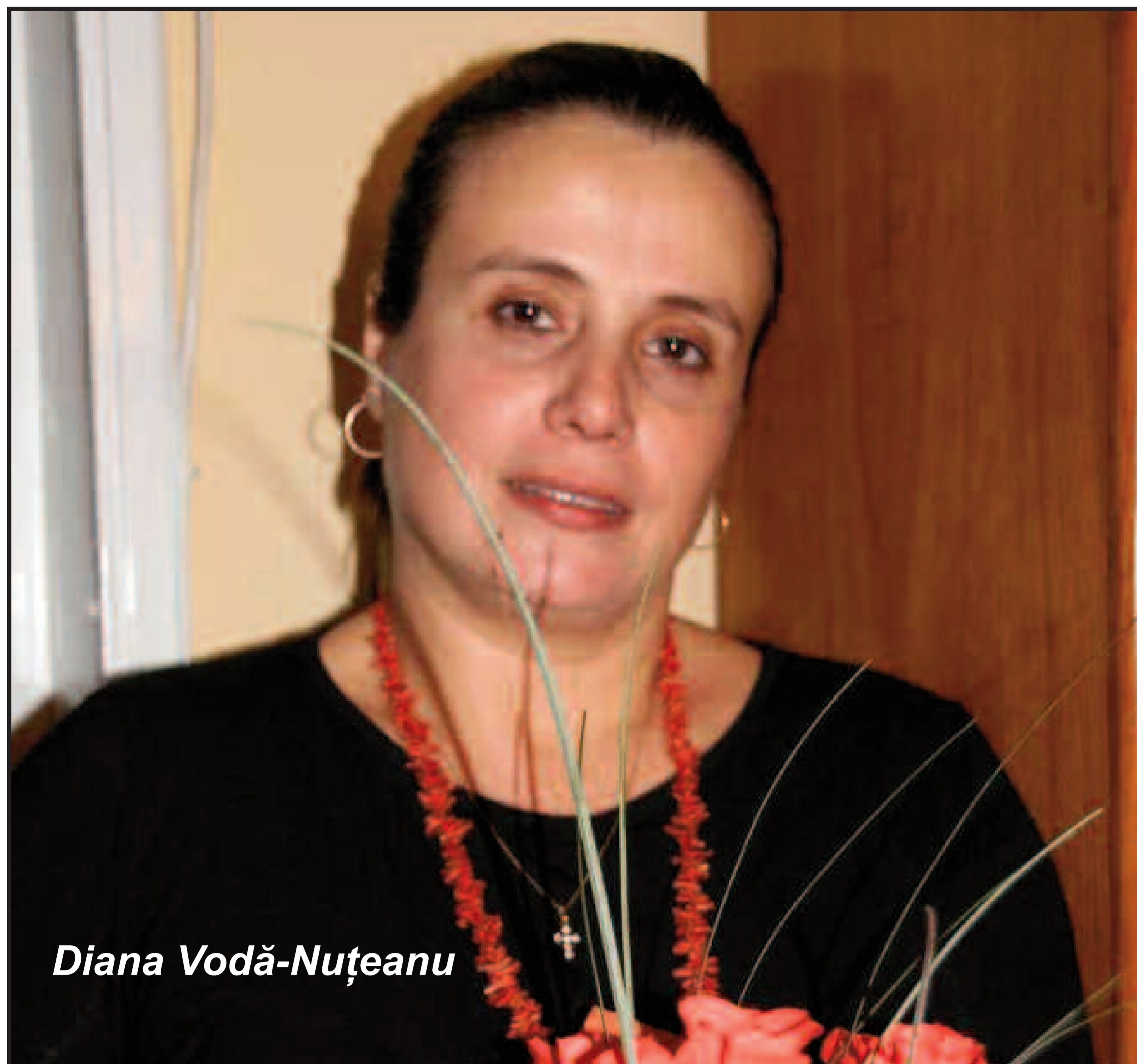
mult în evidență, calitățile sale vocale, eleganța și chiar o anumită bonomie, care au concurat la succesul unei serii de muzică care în programul a cuprins lucrări de o permanentă diversitate, ca tehnică, expresie, sens dramatic și linii de modernitate. Claudia Codreanu are vocea bine timbrată, și cu farmecul de catifelări gingașe, dar și foarte maleabilă, în funcție de cerințele textelor literare și universurilor muzicale cărora solistic le dă valoare de efect și de metaforă, deopotrivă.

La succesul acestui recital este de adăugat numele compozitoare și pianistei Diana Vodă - Nuțeanu, care a asigurat susținerea instrumentală a cântului mezzosopranei Claudia Codreanu, și pe cel al clarinetistului Constantin Urziceanu, cu intervenții în lucrările care au indicat acest lucru.

Claudia Codreanu, Constantin Urziceanu

Primele dintre piesele audiate au fost **Poussiere** și **Pour le Sage** din ciclul **Rubaiate** pentru mezzosoprană

Diana Vodă-Nuțeanu

și pian pe versuri de Omar Khayam, de Ana Iulia Giurgiu, lieduri în care compozitoarea surprinde esențe și conferă elocvență expresivă, într-o muzică de stil occidental, desigur, acestor catrene din lumi de orient.

Dans le jardin de ma memoire pentru mezzosoprană, pian și clarinet de Adina Dumitrescu are o pulsație stilizată și naturalețe în evocarea poemului lui Guillaume Appolinaire, așa spune în colorația sa originală.

Fapt divers de Diana Vodă-Nuțeanu, pe versuri de Ana Blandiana este o creație în creație, în modul în care a modelat atât partea vocală, cât și comentariul pianistic, rezultatul fiind o muzică vie, cu poante și suspans, o muzică ce se poate adresa atât adulților cât și copiilor, ținând cont de motivația literară în cauză.

Sonata pentru clarinet solo de Mihaela Vosgian abundă de inflexiuni interesante într-un parcurs sonor uneori aspru, cu spații și terase greu de decodificat, dar

totul este aici elaborat, matur, și exprimă vigoare și prospețime de limbaj. Interpretarea clarinetistului Constantin Urziceanu s-a definit în acord cu profilul acestei lucrări, iar talentul său și dispoziția sa pentru stilul concertant au fost pentru el elemente în măsură să-l facă să înregistreze și în acest moment o reușită.

Canciones de la soledad pentru mezzosoprană, clarinet bas și percuție de Ana Maria Avram, pe versurile lui Federico Garcia Lorca, are o melodică pulsând de spaniolisme, dar nu din acelea care sunt obișnuite în zarzuele. Eu mi l-am imaginat aici mai mult pe Goya, într-o lume crudă și tristă unde nu poți decât să-ți clamezi ție însuși suferința. Scrierea componistică este sigură și virtuozistică. Compozitoarea uzează un mod melodic liber față de constrângerile eventuale ale versurilor. Și asta este de regulă notabil.

Dana Cristina Probst a fost prezentă în program cu **Am Orte des Lichtes**, pentru mezzosoprană și pian, pe versuri din Psalmul 22, în expresia verbală de Urtext ebraic. Păstrarea ambitusului vocii soliste predilect în registrele grav și mediu, împreună cu figurările de pe claviatură, creează acel freamăt și acea fibră permanent recognoscibilă de-a lungul lucrării, ale acestui autentic sonor cu valoare de document, de document uman.

Liedurile **Über allen Gipfeln ist Ruh**, pe versuri de Johann Wolfgang Goethe și **Les cloches** pe versuri de Guillaume Appolinaire de Nicolae Coman au o frumusețe sveltă și bine gândită.

Liedul **Doi copii s-au dus** pe versuri de Tudor Arghezi în expresie engleză de Gheorghe Costinescu este o miniatură scrisă alert și expresiv totodată.

Ciclul **Lieder des Sudens** pentru mezzosoprană, clarinet și pian, pe versuri de Hans Bergel, **Ankunft in Umbrien**, **Mobile veronese** și **Sizilianische Wassetragerin**, de Felicia Donceanu cuprinde pagini muzicale scrise în deplină maturitate creatoare.

Dana Cristina Probst

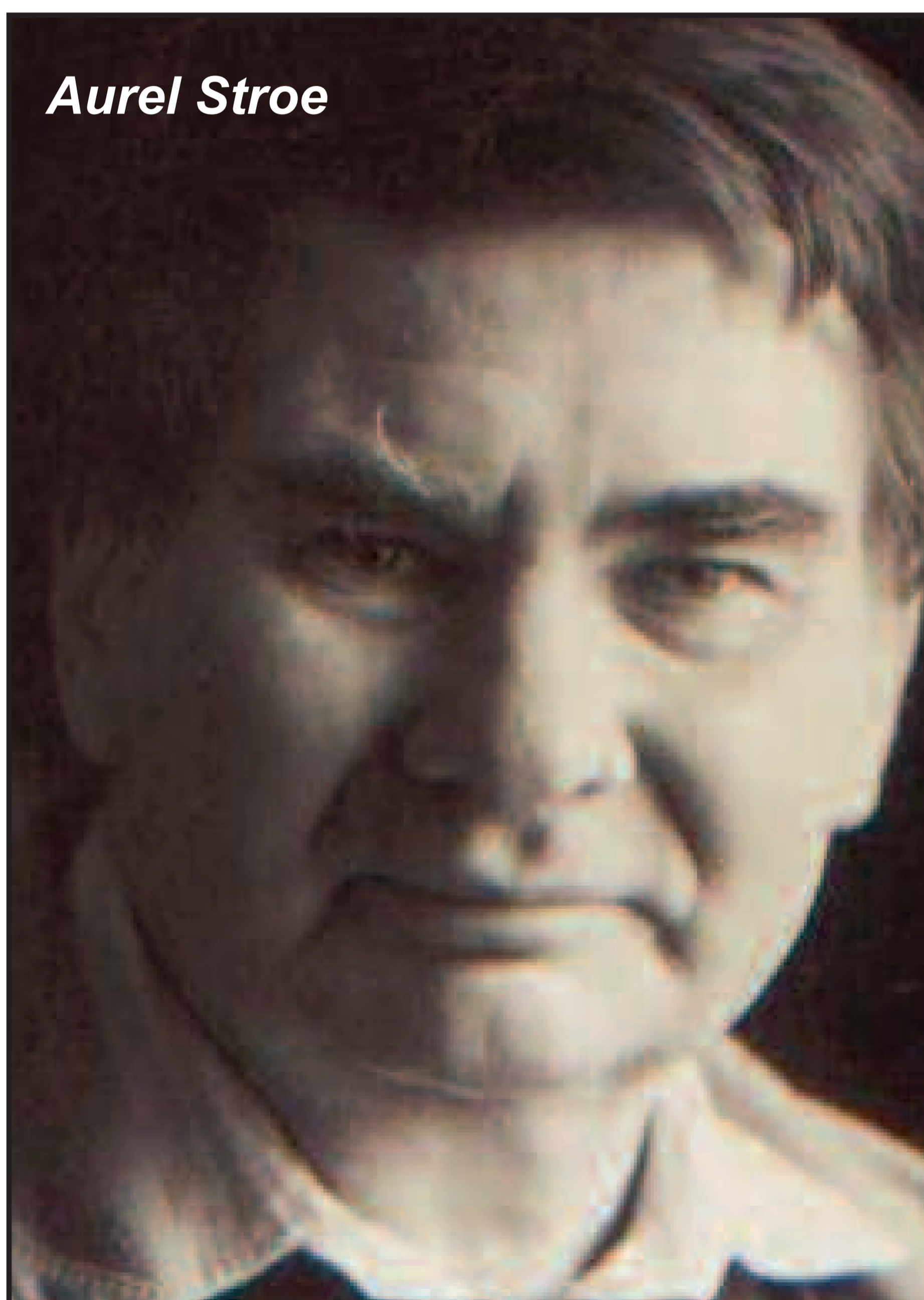
Felicia Donceanu

Trio Contraste

Imagini sonore delicate, și nu o dată prețioase, se perindă cu har, irizând vocea, clarinetul și pianul.

Recitalul cameral susținut de *Trio Contraste*

În dimineața zilei de 6 decembrie la Studioul de operă și multimedia al Universității Naționale de Muzică din București am urmărit un recital cameral interesant și ca structură și ca eveniment artistic.

Aurel Stroe

lumi sonore pentru interpretarea cărora nimeni nu a făcut școală niciodată.

Prima piesă din program, **Transparent Song**, a fost scrisă de Ying Wang din China și a fost prezentată în primă audiție absolută. Este o muzică pentru flaut solo.

Admirabilii instrumentiști, excelentul flautist **Ion Bogdan Ștefănescu**, pianistul de certă ținută profesională **Sorin Petrescu** și **Doru Roman**, eficient și precis la instrumentele de percuție, au fost prețuiți pentru compatibilitatea lor cu ceea ce este muzica nouă și cu capacitatea însăși de a da nota specifică acestor

universul său, inovează distinct și firesc.

Nuri El Ruheibany din Siria, cu piesa sa **Yagsayel** a prezentat o partitură care cerea utilizarea paharelor de sticlă umplute variabil și astfel acordate pe anumite tonuri, și pentru a realiza măsurile de sonorități, instrumentistul a trebuit să acționeze cu o perie asupra buzelor acestor pahare pentru a le face să cânte. Îndemânarea de excepție a percuționistului Doru Roman a făcut ca și acest moment din program să fie nu numai reușit, dar și realmente interesant.

Sonata a II-a pentru pian de Aurel Stroe este în întregime un strigăt al unei conștiințe lovită până la expiere într-o realitate imprevizibilă și impenetrabilă. Este un strigăt al unei conștiințe lovită neîncetat, pe nepregătite și din toate direcțiile. Imaginile sonore aici sunt terifiante ca însăși substanța umană care nu-și mai găsește lumea de a fi. Pianistul Sorin Petrescu a creat o versiune interpretativă a acestei lucrări la un impresionant nivel de înțelegere.

Noison de Nicolae Teodorescu și **The Colours Of Elegy** de Corneliu Dan Georgescu au încheiat această dimineață muzicală în compania Trio-ului Contraste – Ion Bogdan Ștefănescu la flaut,

Ion Bogdan Ștefănescu a realizat acest text muzical cu finețe și minuțiozitate. Muzica dezvoltată de acest compozitor chinez este senină și de o simplitate neostentativă.

De asemenea pentru flaut solo, și în interpretarea lui Ion Bogdan Ștefănescu, am audiat și piesele lui Ion Dobrinescu **Leaves Falling** și **Lonely Bird**, realizate cu efecte sonore alerte într-o libertate de bun augur a scriiturii, deși este mai puțin vizibil faptul că Ion Dobrinescu, în

Corneliu Dan Georgescu

Sorin Petrescu la pian și Doru Roman la instrumentele de percuție - într-o notă de alinare așezată și de aceea fără eventualități deosebite.

Un recital instrumental ... de certă contemporaneitate

La Aula Palatului Cantacuzino, sâmbătă 6 decembrie, am avut prilejul, și sigur, mai mult șansa de a vedea, de a asculta și de a resimți cu un fior de prospețime, imaginea noului climat muzical din Europa, marcată de apariția pe podium a compozitorului și pianistului polonez **Jerzy Kornowicz** cu asistentul său Tadeusz Sudnik – live

spiritului muzicii zilelor noastre, și de a se defini interpretativ la un înalt grad de profesionalism, în relevarea compozițiilor de această structură.

Piesa **Mozaic** pentru pian de Diana Simon este un opus care merită să fie ascultat și aplaudat. Muzica scrisă de Diana Simon este, ca țesătură ritmică, invenție tematică de natura cultivării spiritului care prezidează o muzică bună și modernă în același timp.

Jerzy Kornowicz, cu asistentul său live electronics Tadeusz Sudnik a creat din prima clipă un impact spectacular în public, impact care s-a menținut constant pe durata audițiilor compozițiilor sale, pe care le-a interpretat el însuși la pian și denumite **Tăcerea sunetelor, Suveică și Compresie**. Jerzy Kornowicz este impresionant la

claviatură, iar pianul nu mai este utilizat de el în mod tradițional, ca instrument - melodic și armonic, sau ca instrument de percuție, ci ca un angrenaj de emisie a fluxurilor sonore, întrucât pianul era amplificat și în tandem cu ceea ce se auzea din difuzoare, pe cale electronică. Asta din punct de vedere strict tehnic. Iluzia de scenă era că ceea ce se auzea venea din altă lume și nu din aceea ilustrată de cutia de rezonanță a

Jerzy Kornowicz, Tadeusz Sudnik

electronics. Jerzy Kornowicz este președintele Uniunii Compozitorilor din Polonia și o personalitate cu un bogat palmares profesional și artistic.

Recitalul a început cu o piesă pentru pian la patru mâini scrisă de compozitoarea poloneză Jana Andreevska, cu titlul **2.2.4 to 4.4.2**, în interpretarea viguroasă și elansată conferită de pianistele Mădălina Claudia Dănilă și Ioana Cojuharov. Lucrarea componistică în sine se profilează în imagini sonore clare și distincte și la o altitudine a expresiei care confirmă constantele unei acurateți admirabile. Am prețuit în mod deosebit atât la Mădălina Claudia Dănilă, cât și la Ioana Cojuharov capacitatea de a se elansa fără opreliști în fulgurația

pianului. Legătura vizuală și auditivă dintre gest și sunet era volatilizată.

Un alt aspect este acela legat de componistica pe care o procesează Jerzy Kornowicz. Este o tehnică minimalistă, iar energia vitală și conceptuală pe care compozitorul o incumbă creațiilor și interpretărilor sale este năvalnică, riguroasă și extrem de unitară ca stil. Cum am spus la începutul acestei cronici, am resimțit la întâlnirea cu arta componistică și pianistică a celui ce este Jerzy Kornowicz, un impact și un fior de prospețime și de nouitate. Și pentru întregile desfășurări din recitalul său, îi mulțumesc.

Un recital instrumental ... memorabil

În dimineața zilei de 7 decembrie, la Studioul de operă și multimedia al Universității Naționale de Muzică

Trio Mozaic

din București, am urmărit un recital instrumental susținut de flautistul **Cătălin Oprițoiu** și de clarinetistul **Emil Vișenescu**, solo. În programul acestui recital am ascultat și formația camerală Trio Mozaic, formată din Emil Vișenescu, clarinet, Oana Spânu-Vișenescu, vioară și violă, Diana Spânu-Dănilă, pian. Ca invitat special a fost pianistul și compozitorul Andrei Tănăsescu.

Flautistul Cătălin Oprițoiu dă prioritate frumuseții sunetului, iar elementele de virtuozitate și de noutate care se ivesc într-o partitură sau alta sunt subsumate unei linii estetice și de conștiință de artă, care laolaltă se impun atenției publicului și mediilor de specialitate.

Clarinetistul Emil Vișenescu este o natură de excepție, prin aceea că invariabil, el cântă, desigur, la instrumentul său, dar în același timp zâmbește, zâmbește cu o generozitate impresionantă, și dă viață vibrației înfiorării bucuriei de a face și a dăruia muzică. Cântul său se definește prin cultivarea unor nenumărate variante de timbre, intensități și nuanțe. Emil Vișenescu se dezvăluie - și uneori chiar în ciuda unor compoziții aride sau mai puțin realizate -, se dezvăluie în cântul său și iluminează cele ce sunt adevăratele frumuseți ale muzicii, și totul cu un nobil enunț.

Trio Mozaic, alături de componenți care se disting printr-o admirabilă calitate a sunetului, atât individual, cât și în ansamblu. Interpretările lor au suflu, seninătate și vigoare.

Programul a cuprins 10 titluri componistice, de o

natură sau alta, iar atmosfera generală a fost dominată de un anume sentiment de fiestă și de libertate în muzică și pentru muzică.

Proporții 1 pentru flaut solo de Petru Stoianov este un monolog suspendat în solitudine și poate mai departe decât criteriul momentului prezent. Tratarea flautului trece prin diferite proceduri și practici a căror noutate transpare și într-o anumită dispoziție în planuri și registre variabile.

Duo pentru flaut și pian de Andrei Tănăsescu ne-a propus în realitate o creație cu o puternică încărcătură dramatică, întrucât avem aici două personaje, un el și o ea, fermecători și în magii și în dans la început, pentru a se ajunge la faze de imprecății și de teribilă insuportabilitate reciprocă. Dar totul între ei se înseninează. Iar ei sunt din nou și

fermecători și în magii și-n dans. Din punct de vedere teatral, avem aici principiul incompatibilității cuplurilor.

Petru Stoianov

Ancestrales de Liana Alexandra are o luminiscentă timbrală de panoplie cu punctări în linii sinuoase și cu inflexiuni deschise în tensiuni și pulsații prin ele înșile continuatoare .

Ciaccona pentru flaut solo de K.S.Elert evocă o lume a barocului, chiar prin utilizarea formei ca atare. Interesant este faptul că instrumentistului solist i se propune cadrul de a-și pune în valoare disponibilitățile virtuozistice și sunetul plinar, alături de capacitatea de se adresa publicului prin instrumentul astfel manevrat.

Piesa pentru flaut solo de Jacques Ibert este o orfevrerie de bijutier, pe care Cătălin Oprețoiu a interpretat-o cu distincție, realizând cu grație un climat de fin rafinement francez.

Compozitorul Eugene Bozza, cu piesa sa **Image** pentru flaut solo, se plasează pe o aceeași orbită a plenitudinii sonore, într-o imagistică lustrală.

Clariphonies pentru clarinet solo de Sever Tipei se dimensionează în contururi clare și elegant structurate, iar **Liedul pentru clarinet solo** de Luciano Berio, exprimă un anume lirism, într-un registru realmente favorabil velocității la acest instrument.

Cătălin Oprețoiu

Doina de Laurențiu Ganea pentru clarinet și reverbator electronic, este o compoziție pe care o salut. În această muzică se perindă imagini și chipuri dramatice, clarinetistul cântând își folosește și vocea, cu icnete, gemete și ofuri. Repetabilitățile în ecou provenite de la sursa electronică, adaugă și ele altele și aceleași tapiserii de sunete îndurerate, care nu au nimic melodramatic sau facile preluări de teme din memento folcloric.

Doina de Laurențiu Ganea este o tânguire, o tânguire esențială, poate după paradisul care se pierde. Emil Vișenescu a fost aici, cu clarinetul său, și nu numai, maestrul unui ritual al muzicii într-un univers al compasiunii.

În încheiere am ascultat, într-o atmosferă de confort mental și afectiv **Trio pentru clarinet, pian și vioară** de Michael Verhagen și **Trio pentru clarinet, pian și vioară, în do major** de Ernst Krenek, în interpretarea de talent și de valoare a componentelor din Trio Mozaic.

Un recital cameral memorabil

Duminică 7 decembrie 2014 la Aula Palatului Cantacuzino programul recitalului instrumental a propus, în prima sa parte, o reîntâlnire de valoare cu doi interpreți relativ tineri, interpreți apreciați, interpreți pentru care

Valentin Ghita

există argumente puternice de a fi considerați printre promotorii creațiilor componistice contemporane.

Este vorba de flautistul **Ștefan Diaconu** și de oboistul **Valentin Ghita**, membrii ai ansamblului ARS VENTUS.

Flautistul Ștefan Diaconu are un sunet penetrant,

Ștefan Diaconu

incitant și fluid și o tonalitate de soprano, ceea ce generează un climat sonor în care și cele mai dificile pasaje de virtuozitate, sau din dezvoltările intensităților și tensiunilor unei lucrări, trec în imagine firesc, natural.

Oboistul Valentin Ghita dispune în cântul său de luminozitate și eficiență sonoră. El, în raport cu lucrările interpretate, dovedește seriozitate, spirit alert și un entuziasm care îi dezvăluie o trăsătură de o natură în poesis a profilului lui afectiv, aceea de a fi romantic.

Suita lucrărilor audiate a demarat cu **Daheim pentru flaut solo** de Ana Szilagyi, o muzică de frustă prospețime și cu o nostalgie de imaginea unui travaliu metaforic, dintr-un imaginar text în versuri.

Jos Zwaanenberg, cu **Voci pentru flaut solo** performează componistic pe o diversitate de planuri, el

Ana Szilagyi

glisează de la registru la registru și de la pianissime la intensități înalte, într-o simplitate de elocvențe sincere și aspre, ca acele frumuseți de neîntâlnit niciunde și pe care, totuși, le-ai pierdut.

Cele **Trei preludii, op.18 pentru flaut solo** de Robert Muczinski exprimă cu finețe neliniștea unor marea de purități irizate, și de dorința desigur de înțeles a compozitorului, de a reduce totul la strict, în aspirația de a se atinge de esențe.

În căutarea verticalei pentru oboi solo de Alexandru Hrisanide, realizează un ingenios și degajat limbaj secvențial, în care se succed dezinvolt suite de arabescuri dar, desigur, de o cu totul altă factură decât tehnica ornamentelor din muzica barocă și clasică. Există aici o scriere foarte bună pentru specificul oboiului, există un cadru de originalitate. Există o muzică de pe când Alexandru Hrisanide era tânăr maestru. Există aici claritate, există și atmosfera care îi definește stilul.

Giles Silvestrini, **Nr.1 din ciclul Cinq tableaux pour hautbois solo**, cu titlul **Hotel des roches noires a Trouville** se încadrează în impresionism, iar sugestia imaginativă induce în lumea mentală a ascultătorului tușe picturale cu nuanțe de sepia, ca într-o fotografie de epocă.

„**De colindat**” din ciclul **Șase piese pentru oboi solo** de Sigismund Toduță, a indus în asistență momente miez de crez și de sonoritate românească, momente de

vioiciune în care scânteierile de bună voie din oboiul lui Valentin Ghita au creat în public sentimentul de sărbătoare îndatoritoare.

Marianna Oczkowska sau străfulgerarea instrumentală de valoare

În partea a II-a a acestei după-amiezi de muzică am fost 40 de minute în prezența violonistei Marianna Oczkowska de la Viena. Cu Marianna Oczkowska am fost în situația de ne afla într-o stare emoțională și de intensă vigoare intelectuală.

Solista a cerut din primul moment ca publicul să nu aplaude la fiecare lucrare în parte și a aranjat pe podium 5 pupitre, cu 10-12 foi cu știme așezate pe suprafețe de 1 m pe 80 cm și trecea de la un pupitru la altul, în timpul perindării muzicilor, pentru a nu fi indus nici un hiatus în continuitatea și la profilurile imaginilor.

Ceea ce am ascultat astfel, ca muzică și artă, au fost evoluțiile strălucitoare, cele încărcate de dramatism sau cele de acuratețea unui șlefuitor de diamante, împlinind contururile, evenimentialitățile și dimensiunile în mare ale unei simfonii.

Am ascultat în această neîntreruptă succesiune compoziții semnate de Iannis Xenakis - **Mikka S**, Frederik Neyrinck – **Quasi-Palindrom**, Brian Ferneyhough – **Intermedio alla ciaccona**, Helmut Lachenmann - **Toccatina. Study**, Tomasz Skweres – **Deuterium** și din nou Iannis Xenakis – **Mikka**, toate pentru violină solo

Marianna Oczkowska

Eram cu Marianna Oczkowska în liniștea de transă și de tăcere siderală de care era cuprinsă asistența, pentru a nu se impieta nicidecum asupra acestei statuări a muzicii ca artă identifiabilă.

S-a spus, și eu mă alătur ideii, că Recitalul de violină solo susținut de Marianna Oczkowska a reprezentat momentul de vârf al acestei a 10-a ediții a Festivalului Meridian de muzică contemporană de la București.

Și eu spun, că uneori, astfel de momente se fixează în memorie, pentru că nu este de știut dacă le vei mai întâlni vreodată. (VA URMA)

Noua Operetă

Primul teatru muzical construit după 1989

Izgonită sub pretextul reparațiilor de la Teatrul Național, Opereta a pribegit timp de doi ani, în așteptarea rezolvării problemei unui sediu.

După o tentativă eșuată de a se muta la Sala Omnia, improprie în forma ei actuală pentru a găzdui un teatru, directorul general Răzvan Ioan Dincă a obținut aprobarea și finanțarea pentru construcția unei clădiri noi.

Proiectul elaborat pentru Teatrul de Opereta răspunde solicitărilor extrem de personalizate generate de activitatea teatral muzicală. Mai mult, este un proiect de nivel european care s-a născut prin consultări cu specialiști de marcă, atât autohtoni cât și străini, rezultând un concept complex, contemporan și eficient.

Opereta și-a găsit noua casă pe un teren liber de construcții, în suprafața totală de 10.366,00 mp, pus la dispoziție de Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, situat în centru, în imediata vecinătate a Bibliotecii Naționale.

Cu o suprafață desfășurată de 6.381,50 mp distribuită pe 3 nivele, clădirea cuprinde următoarele funcțiuni:

La subsol (suprafața 2.008,00 mp):

- zonă pentru repetiții orchestră, compusă din sala de repetiții pentru orchestră, cabine individuale de repetiții muzicieni, cabine comune bărbați, femei;
- depozite costume, cizmărie, spălătorie, croitorie, audio-video, depozit partituri muzicale;

- spații tehnice, centrală termică, centrale de ventilație, hidrofor, pompe sprinklere, atelier mecanic, spațiu tehnic sub scenă pentru mecanica de scenă, rezervoare apă, grupuri sanitare;

- fosă pentru orchestră;

- adăpost apărare civilă;

- circulații orizontale și verticale.

La parter (suprafața 2.946,50 mp):

- windfang, foaier, garderobă, bar, casă de bilete, librărie;

- sală spectacol cu 550 locuri;

- scenă, buzunare scenă;

- sală repetiții cor, cabine coriști, cabine soliști cor, cabină dirijor, coafură, machiaj, regrupări;

- restaurant, bucătărie, anexe, terasă restaurant;

- circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare.

La etaj (suprafața 1.427,00 mp):

- supanță foaier, bar, grupuri sanitare, club copii;

- cabine tehnice sală spectacol;

- cabine actori, odihnă balet;

- sala repetiții balet cu vestiar și grupuri sanitare;

- birouri;

- pasarele tehnice perimetru turn scenă;

- circulații orizontale și verticale, grupuri sanitare.

Toate spațiile enumerate sunt amplasate într-un flux logic, care se subordonează activității predominante a investiției, și anume spectacolului. Amplasarea funcțiilor s-a făcut respectându-se principiul funcționării perfecte și al neinfluențării negative a unei funcțiuni de către altă funcțiune.

Dincolo de partea care ține de construcție, Opereta are acum la dispoziție dotări de ultimă oră pentru desfășurarea spectacolelor, cum ar fi orga de lumini, reflectoare și spoturi, sistem de sonorizare, intercomunicații

Arhitectura interioară cât și cea exterioară sunt moderne, conceptul propus încadrând clădirea atât în situl construit al zonei cât și în trendul arhitecturii contemporane practicate în Europa.

Materialele utilizate sunt potrivite funcțiunii adăpostite de clădire, se înscriu în bugetul alocat și oferă posibilitatea unei execuții rapide și ușoare.

Datorită topografiei terenului amplasarea construcției s-a făcut folosind particularitățile acestuia și realizând, în partea de vest, spre Dâmbovița, o coborâre "pe teren" a unor terase care oferă, pe viitor, posibilitatea amenajării unui teatru în aer liber.

În zona estică a amplasamentului s-au propus un număr de 46 locuri de parcare proprii, platforme și alei carosabile pentru accesul facil al spectatorilor, personalului de deservire al teatrului, precum și mașinilor de intervenție.

Proiectant general: SC Carpați Proiect SRL, București, arh. Eliodor Popa, șef proiect
Consultant acustică: SC Sonobel, conf. dr. ing. Mariana Cristina Stan

Proiectant mecanică de scenă: Trekwerk, Olanda

Proiectant curenți slabi: SC Helinick SRL

Antreprenor general: Trekwerk, Olanda

Investiția este de opt milioane de euro plus TVA, în condițiile în care sunt 7.500 de metri pătrați utili, ceea ce înseamnă un preț de cost de aproximativ 1.000 de euro/metru pătrat.

și o serie întreagă de facilități obligatorii pentru derularea în cele mai bune condiții a unui spectacol. Acum teatrul poate accepta orice solicitări venite din partea regizorilor și a scenografilor, existând dotările și know-how-ul necesare punerii în operă a conceptului artistic, oricât de sofisticat și de solicitant ar fi acesta.

Teatrul a fost inaugurat în seara de 24 ianuarie 2015, prin premiera musicalului "Fantoma de la Operă", o superproducție demnă de Broadway și de West End, care s-a bucurat de un interes enorm și de un succes nemaiîntâlnit.

M.C.

Jazz pe românește...

Spre finele anului 2014 a avut loc deschiderea stagiunii de concerte 2014-2015 a celei mai importante orchestre de jazz instituționale din țară, Big Band-ul Radio. Evenimentul a fost marcat prin invitația pe care departamentul *Formații muzicale* mi-a adresat-o în vederea realizării unui concert inedit în care să am atât rolul de interpret, cât și de compozitor, orchestrator și aranjour, această multiplă ipostază fiind deosebit de onorantă.

Concertul a fost inedit chiar pentru membrii Big Band-ului deoarece, în majoritatea cazurilor, repertoriul acestei orchestre este format din lucrări și orchestrații care aparțin autorilor din străinătate, de obicei fiind preluate cele ale compozitorilor/orchestratorilor clasici americani de jazz.

M-am

bucurat că în acest context am realizat și lansarea noului album pe care l-am înregistrat în Viena, *Florin Răducanu & Friends-Jazz Standards Mood from Vienna 2014*.

Realizatorul seriei de concerte *Jazz pe românește*, Florian Lungu, a prezentat concertul transmis în direct pe *Radio România Cultural* și *Radio România Muzical* iar ascultătorii au beneficiat de o calitate foarte bună a emisie radio, datorată sunetiștilor Florin Tudor și Călin Gibescu. Programul concertului a conținut exclusiv compoziții și orchestrații ale subsemnatului în care am inclus atât piese de pe albumul a cărui lansare a fost anunțată din studioul central radio, cât și alte lucrări pe care le-am orchestrat pentru Big Band. Pe lângă piese standard de jazz incluse pe cd, m-am bucurat să prezint în primă audiție pe o scenă din țară unele lucrări/orchestrații deosebite. *Summer Twenty Twelve* este o lucrare proprie orchestrată pentru grupul *Kiev Saxophone Quartet* cu ocazia turneului la Kiev, acolo unde am susținut și un *Masterclass* de Jazz pentru studenții Academiei de Muzică *P.I.Ceaikovski*. Un moment inedit al

serii l-a constituit frumoasa temă *Adagio* de Tomaso Albinoni pe care am orchestrat-o pentru Big Band. Cunoscuta temă barocă a fost reimaginată în maniera lui Miles Davis promovată împreună cu orchestratorul Gil Evans în plină epocă *Cool Jazz*, în care jazzul și muzica "clasică" au coexistat în mod ideal, stilul fiind cunoscut mai târziu sub denumirea *Fenomenul Third Stream* și pe care pianistul-compozitor, Bill Evans, l-a îmbrățișat în proiectele realizate împreună cu orchestratorul și dirijorul Claus Ogerman...

Un alt moment deosebit al seriei a fost cel al prezentării lucrării *Jazz Fuga*. Spuneam într-un articol din *No14PlusMinus* că în perioada pregătirii tezei de doctorat m-am bucurat de flexibilitatea domnului prof.univ.dr. Dan Dediu (coordonatorul științific), acesta fiind încântat de

versiunea mea de *Fugă*. Astfel, inițial am compus o *Fugă* pentru pian după modelul bachian cu *parte expozitivă*, *parte dezvoltătoare* și *revenire tonală* (subiectul în *stretto*). Un detaliu important este faptul că am construit subiectul atribuind sunete literelor numelui ISUS scris în aramaică, după modelul lui Bach din *Arta Fugii*, în care acesta și-a folosit propriul nume... În versiunea mea am introdus și improvizația muzicală (nu aleatorie, ci pe o structură dată) înaintea momentului de revenire tonală. Prin acest element introdus în *Fugă* am reușit să creez o lucrare originală în care structura barocă coexistă armonios cu elemente specifice muzicii de jazz fără a face rabat de la ideea estetică de unitate/omogenitate, topica frazei baroce – aranjarea accentelor metrice secundare și aspectele legate de articulație - fiind păstrată și în cea de *swing-bop*.

Și pentru că rezultatul componistic a fost unul reușit, am decis să orchestrez această *Fugă* pentru *Big Band*, fiind inclusă în teza de doctorat. Rezultatul a fost, se pare, unul special, această lucrare pentru Big Band fiind de-

osebită în portofoliul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor din România.

Trebuie să-i mulțumesc și lui Ionel Tudor, șeful Big Band-ului Radio, pentru că a subliniat importanța acestei lucrări și a ținut să explice acest lucru și membrilor orchestrei.

După cum putem observa, majoritatea profesorilor de jazz din marile instituții de învățământ din SUA și Europa sunt deopotrivă interpreți și compozitori/orchestratori, această pregătire holistică, obligatorie, constituind un exemplu pentru studenți. Jazzul modern (începând din anii 1940) este o muzică de factură cultă. Trebuie să spun că am constatat o serie de greșeli de încadrare a muzicii de jazz prin includerea în rândul muzicilor **pop(ular)**. Un exemplu care cred că ar trebui urmat este cel al televiziunii franceze MEZZO TV, unde sintagma **Classic&Jazz TV** exprimă clar faptul că jazzul este "la pachet" cu muzica clasică, din punct de vedere estetic, muzica **pop(ular)** făcând parte dintr-un alt gen care are un *target* de tip mai "comercial".

La cea mai importantă instituție de învățământ de Jazz, **Berklee** din Boston - cu filiera europeană de top din Valencia, Spania - există 2 categorii de materii în *Curriculum* : **major** și **minor**. La categoria *major* se studiază Jazzul atât în cadrul departamentului de Compoziție, cât și la Interpretare, tehnicile componistice și limitat cele practice legate de stilurile rock și pop fiind incluse în creditele din categoria *minor*.

Am făcut o paranteză, deoarece, în calitate de inițiator și fondator al primei secții de jazz în preuniversitar, la Colegiul "G. Enescu" din Capitală, am făcut eforturi susținute în vederea înțelegerii modului corect de abordare a specialității Jazz cu scopul de a conștientiza faptul că un muzician/ creator profesionist de jazz trebuie să dețină un portofoliu dezvoltat pe mai multe planuri : creație componistică, interpretativă-discografică, muzicologică, didactică etc.

Mă bucur că evenimentul din sala "Mihail Jora" a Radiodifuziunii Române a fost realizat de către 3 membri ai UCMR: subsemnatul, în calitate de pianist, compozitor și orchestrator, dirijorul Big Band-ului, Ionel Tudor și muzicologul Florian Lungu, calitatea concertului- dovedită de transmisiunea directă și înregistrată a Radio-ului public - dând posibilitatea de a aduce acest proiect muzical în atenția colegilor din comisia de specialitate a UCMR în cadrul Premiilor UCMR pe anul 2014 (înregistrarea transmisiunii directe a concertului poate fi audiată pe pagina web personală pe care platforma internațională din Canada, JazzWorldQuest.com, mi-a dedicat-o).

Florin RĂDUCANU

Gospel la "Patria"

Doina MOGA

Nimic din tot ce am văzut sau auzit în ultima lună a anului nu mi-a evocat mai bine, mai cald și mai firesc, atmosfera Crăciunului, cu tot ceea ce-l precede, ca evenimentul-concert din 10 decembrie de la cinematograful Patria susținut de Dexter Walker & Zion Movement cu muzica Gospel. Cu și prin el, bucuria, veselia, speranța, modestia, îngăduința, milostenia și încrederea caracteristice imensei sărbători și-au făcut loc în sufletul fiecărui ascultător, indiferent de vârstă sau pregătire, mângâindu-i și determinându-i în același timp, prin beatitudinea entuziasmului lui, să i se alăture în melodie și pe alocuri chiar în ritmul cântecelor atât de vibrante și tonice. Cei 35 de coriști americani dotați cu voci excepționale: ambitus generos, claritate, timbre variate și destul de rare, tehnica vocală de mare clasă, nemaivorbind de stăpânirea unei largi game de nuanțe și combinații lirice, în tempoul greu de atins chiar pentru orice corist sau solist vocal de mare performanță, au realizat împreună o omogenitate și o armonie, de orgă. Iar spectacolul, propriu acestui gen de muzică, cu multă, foarte multă mișcare ce antrenează publicul fără o intenție anume, dar cu rezultate instantanee și sigure, cu intervenții de scurte propoziții spuse între ei sau adresate publicului, cu accentuarea mesajelor presărate de splendide solouri, a fost pur și simplu o încântare. Și chiar dacă el s-a desfășurat înafara unui cadru de tradiție, adecvat pentru concerte, care prin eleganță și familiaritate să te îmbie la reverie și, în absența unei vremi frumoase cu fulgi de nea, sau măcar soare proprie perioadei

din an la care mă refer, concertul a reușit printre altele să înobileze sala, să șteargă ceața și cenușii care dăinuia în Capitală de peste o lună și să preceadă, cu praf de stele cântătoare, bucuria și lumina a ceea ce urma. Acolo m-am înviorat, înveselit și încărcat de un optimism magnetic. Iar când am ieșit, aproape că pluteam printre luminile decorațiunilor de Crăciun. Asta am simțit. Praful de stele cântătoare. Frumos concert. Minunate inflexiuni armonice (pe care le-am întâlnit doar la cântăreții de culoare care le au probabil în gene). Tulburătoare mesaje. Viu și antrenant concert, cu buna dispoziție de calitate, cu o variată combinație de culoare sonoră și accente. Și totul a fost posibil datorită excelentului cor din Chicago, cu al său dirijor Dexter Walker, care, în spiritul textelor și al genului muzical abordat, au încadrat generos cea mai însemnată sărbătoare a anului, cântând departe de casă, pentru a oferi bucurie publicului din mai multe țări europene.

Vedete

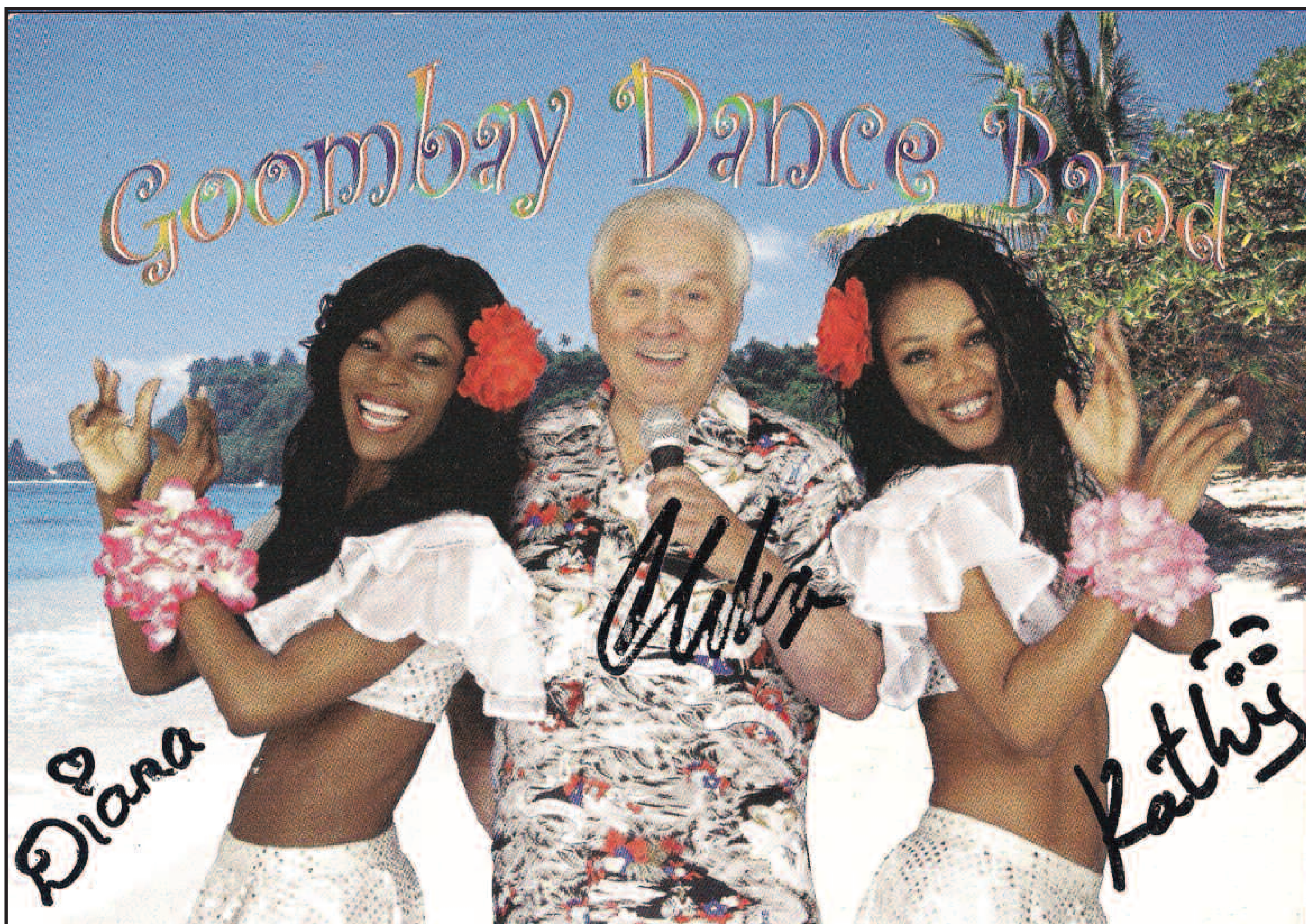
Octavian URSULESCU

În ciuda frigului pătrunzător, organizatorii au provocat și în acest an publicul la întâlniri cu vedetele preferate, de cele mai multe ori chiar în aer liber, pe estrade profesionale, special amenajate. Iar afluența de spectatori, de nivelul miilor, a dovedit că tinerii, îndeosebi, nu ra-

xandra Canareica, Teodor Munteanu, Valeriu Silion, orchestra, corul, baletul și soliștii Teatrului muzical "Nae Leonard", precum și invitați de marcă din Republica Moldova, Ion Suruceanu și formația Zdob și Zdub (aceasta din urmă a evoluat și la spectacolul desfășurat în aer liber, alături de Phoenix). La Caracal au încântat publicul, între alții, Marina Florea, Elena Merișoreanu, Săndel Mihai (fratele Andrei), în timp ce în Capitală, în Piața Constituției, Smiley și-a convocat toți artiștii de la casa sa de producție, Ha-Ha-Ha Production. Tot în București, Marina Voica a confirmat, printr-un recital de senzație, anterioarele

prestații superlative din cadrul proiectului "Disco-teca"; evident, a fost ovationată versiunea, pe versuri proprii, hit-ului "Common People", al formației britanice Pulp.

Dar, de departe, cel mai dens, mai lung (8 ore!) și cu cele mai multe nume de peste hotare, 3 (cu sprijinul Fundației culturale "Phoenix"), a fost concertul de revelion din Piața Unirii din Focșani. De fapt nu este nici o surpriză, poziția fruntașă fiind deținută și în anii precedenți, datorită implicării active a președintelui CJ, Marian Opreșan, mare iubitor și cunoscător de muzică. Vorbeam de cele

tează nici o ocazie de a-și aplauda favoriții. La Sibiu, în spectaculosul Târg de iarnă, probabil cel mai frumos din țară, au evoluat și cu ocazia acestui Revelion, după cum ne informează promotorii evenimentului, Tibi Marian și Andreea Bobocă, artiști români, dar și străini (Nana, Fun Factory), amfitrion fiind Cătălin Măruță. La Galați primăria condusă de Marius Stan a oferit localnicilor nu unul, ci două show-uri spectaculoase: în sala Polivalentă au cântat Alexandru Jula, Ale-

trei formații celebre de peste hotare. Cu Oliver Bendt (Goombay Dance Band) a fost o întâlnire absolut emoționantă, pentru că mai prezentasem grupul, la prima venire în țara noastră, în urmă cu... 27 de ani, la Polivalenta bucureșteană! Ca și atunci, grupul germano-jamaican, înființat în 1979, a cules urale cu "Sun of Jamaica" (11 milioane de discuri vândute în 1980!), "Island of Dreams", "Seven Tears", "Eldorado", titluri care i-au adus 3 discuri de platină și 12 de aur. De la explozia de reggae, calypso, dance-pop, soca a celor de la Goombay Dance Band am trecut la rockul de cea mai bună calitate și synth-pop ale altui grup german veteran, Alphaville, înființat doar puțin mai târziu, în 1983. Și în acest caz doar liderul, Marian Gold (fondator, solist vocal, compozitor, textier), a "supraviețuit" deceniilor, grupul încântând cu titluri celebre, "Big in Japan", "Sounds Like a Melody", dar îndeosebi cu faimoasa baladă "Forever Young". Cele aproape minus 20 de grade nu s-au mai simțit când pe scena concepută de Ovidiu Popică au intrat vocaliștii, dansatorii și instrumentiștii formației franco-braziliene Kaoma: samba, reggae, funk, soul-pop în melodii binecunoscute, culmi-

Marina Florea

nând cu hit-ul care a incendiat planeta în 1989, "Lambada". Reprezentanții noștri au fost și ei la înălțime, începând cu legenda rock Cristi Minculescu și trupa sa, apoi cu Ro-Mania, cu antrenantele lor ritmuri etno. Dar Andreea și Radu Fornea, înafară de cei din urmă, ne-au oferit, împreună cu Dani Alexandrescu, o surpriză de proporții: Super Trooper, un concept de show complet, adevărat fenomen pe piața muzicală românească, aducând aroma unică a anilor '70, cu versiuni moderne, dar fidele ale marilor succese lansate cândva de ABBA, Kool and the Gang, Eruption, Boney M, Ottawan, Saragossa Band. Nu

întâmplător tinerii componenți ai trupei, reușind să re Creeze, prin vestimentații, imagine, dans și voci de excepție epoca de aur a muzicii disco, s-au bucurat în acea noapte de o primire entuziastă și la petrecerea stilată de la hotel Laguna. Programul, care ne-a înfățișat-o pe Adelinea Pestrișu drept o prezentatoare talentată, a ținut seama de faptul că la aceste evenimente vin înainte de toate tinerii, așa încât, după reprizele de folclor cu ansamblul Țara Vrancei, Geta Postolache, Matilda Pascal Cojocărița darurile muzicale au fost pe măsura vârstei auditoriului majoritar: descoperirea lui Adrian Sîna, Lidia Bubble ("Kamelia", "Noi simțim la fel", piese cu zeci de milioane de vizualizări pe youtube), solista Ruby, originară din Medgidia (pe când în recital la festivalul "Dan Spătaru"?) și hit-ul 2012 "Stinge lumina", DJ-ul de Top Vali Bărbulescu, vedeta hip-hop Maximilian ("Aseară", "Sophie", "O vorbă de pe stradă"), alături de MefX. Îmbucurător este faptul că tinerii din noul val respectă șlagărul autentic, dovadă că am ascultat inserturi din "Salcia" (Horia Minculescu) sau "Unde dragoste nu e" (Gheorghe Gheorghiu). La ora de vârf, cu artificii, trupa de dans modern Rock On (instruită de Taz, fost la Simplu), flăcări FX, show de lasere, în Piața Unirii și în împrejurimi erau peste 5.000 de spectatori entuziaști, anticipând un nou an fără egal în ce privește marile concerte populare în Focșani.

seama de faptul că la aceste evenimente vin înainte de toate tinerii, așa încât, după reprizele de folclor cu ansamblul Țara Vrancei, Geta Postolache, Matilda Pascal Cojocărița darurile muzicale au fost pe măsura vârstei auditoriului majoritar: descoperirea lui Adrian Sîna, Lidia Bubble ("Kamelia", "Noi simțim la fel", piese cu zeci de milioane de vizualizări pe youtube), solista Ruby, originară din Medgidia (pe când în recital la festivalul "Dan Spătaru"?) și hit-ul 2012 "Stinge lumina", DJ-ul de Top Vali Bărbulescu, vedeta hip-hop Maximilian ("Aseară", "Sophie", "O vorbă de pe stradă"), alături de MefX. Îmbucurător este faptul că tinerii din noul val respectă șlagărul autentic, dovadă că am ascultat inserturi din "Salcia" (Horia Minculescu) sau "Unde dragoste nu e" (Gheorghe Gheorghiu). La ora de vârf, cu artificii, trupa de dans modern Rock On (instruită de Taz, fost la Simplu), flăcări FX, show de lasere, în Piața Unirii și în împrejurimi erau peste 5.000 de spectatori entuziaști, anticipând un nou an fără egal în ce privește marile concerte populare în Focșani.

Alexandra Canareica

... de sezon

Georgeta TUDORACHE

Teatrul de Revistă "Constantin Tănase" și Opera Comică pentru Copii au programat spectacole dedicate special Sărbătorilor. "Crăciun la Savoy" și "Poveste de Crăciun" s-au bucurat de mare succes și datorită invitațiilor speciali care s-au alăturat artiștilor celor două renumite instituții de cultură bucureștene.

Sanda Ladoși, Daniel Iordăchioae, Oana Sârbu, alături de "Next Star"-urile Mara Bratu și Letiția Roman au evoluat alături de Alexandru Arșinel, Adriana Trandafir, Adrian Enache, Ana Maria Donosa, Alin Gheorghiușan,

Daniela Cristea, Bianca Sârbu, Irina Ionescu, Cristian Simion și Nae Alexandru. Pe scena sălii Savoy au răsunat acordurile melodiilor "Moș Crăciun cu plete dalbe" (celebra melodie compusă de Ioan D. Chi-rescu), "Ninge iar" / "Stille Nacht" / "Silent Night" (muzica: Franz Xaver

Gruber, text Joseph Mohr) și "Feliz Navidad" / José Feliciano (toate cu Alexandru Arșinel), "Santa Baby" / Kylie Minogue și "All I want for Christmas is you" / Mariah Carey (Bianca Sârbu), "I'll be home for Christmas" / Bing Crosby

Oana Șerban, Raluca Oprea, Vicențiu Țăranu

(Alin Gheorghiușan), "La mulți ani, surori și frați" și "Te așteptăm să vii, Moș Crăciun", compoziții ale lui Virgil Popescu, pe versuri de: Aurel Storin, respectiv Dumitru Popescu Chiselet (Oana Sârbu), "Let it snow" / Dean Martin și "Last Christmas" / Taylor Swift (Daniel Iordăchioae), "Fluturi de Zăpadă" (muzica: Andrei Tudor, text

Andreea Andrei) și "Have yourself a merry little Christmas" (Irina Ionescu), "De Crăciun" și "Santa Claus is coming to town" / Michael Bubble (Adrian Enache), "E iarnă și e seară iar" și "Inima te vrea" / Dan Iagnov (Sanda Ladoși), "Vis de iarnă" / Andra (muzica: Andrei Tudor, text Andreea Andrei) și "Oh, Holy Night" / Christina Aguilera (Letiția Roman). Conducerea muzicală a spectacolului "Crăciun la Savoy" regizat de Cezar Ghioca a fost semnată de dirijorul Dan Dimitriu, iar excelentele reprize de dans au fost susținute de Ansamblul de Balet al Teatrului de Revistă "Constantin Tănase" condus de Cornel Popovici.

O minunată "Poveste de Crăciun" s-a depănat timp de o lună și la Opera Comică pentru Copii. Stela Popescu, Vlad Rădescu (un... inedit Moș Crăciun), Mircea Baniciu și Ducu Bertzi s-au aflat printre invitații de onoare

în spectacolul regizat de Cristian Mihăilescu. "În povestea noastră de Crăciun, dansul s-a întâlnit cu muzica și cu poezia, reunind mari artiști. Doar în această poveste aceștia nu și-au disputat întâietatea, ci au strălucit ca fermece globuri în pomul viselor" - a declarat acesta. A fost

un spectacol mozaic al cărui program a inclus colinde românești și melodii din repertoriul internațional interpretate de corurile "Symbol" (dirijor Jean Lupu) și "Contrapunct" condus de Brenda Petre și de soliștii Operei Comice pentru Copii (Vicențiu Țăranu, Raluca Oprea, Ioana Bitere, Oana Șerban, Roberta Enișor, Jennyfer Dumitrașcu), precum și secvențe celebre de operă și balet: "Frumoasa din Pădurea Adormită", "Spărgătorul de Nuci", "Pygmalion" și "Carmen".

"E copleșitoare bucuria din ochii copiilor atunci când se întâlnesc cu Moș Crăciun. Ne inspiră să fim mai buni cu noi înșine și cu cei din jur și să facem astfel încât magia să se întâmple mai des. Le mulțumesc marilor artiști care au răspuns invitației noastre de a aduce povestea Crăciunului în sala de spectacol și în inimile publicului de toate vârstele." - spunea soprana Felicia Filip, directorul general al Operei Comice pentru Copii. (Foto: **Sebastian Oros**)

Guinness Cork Festival

Florin-Silviu URSULESCU

Din clasele noastre de mate-fizică de la liceul „Dimitrie Cantemir” (azi Colegiul Național „Cantemir Vodă”) din București, majoritatea am plecat spre facultăți tehnice, cu două excepții... spre Conservator: Luminița Vartolomei și Adrian Petcu, reușit la vioară, deși erau 9 pe un loc (el fiind singurul care nu terminase un liceu de muzică!). Adrian s-a căsătorit cu Alexandra Colan (violinistă în cvartetul „Academica”) și au rămas după un turneu, în străinătate, în 1978. S-au stabilit la Cork, au doi copii muzicieni și o frumoasă căsuță, ei fiind profesori la Conservatorul local. Adrian, prieten de 50 de ani, m-a invitat să-i vizitez în timpul marelui eveniment Guinness Cork Jazz Festival, făcând și rost de bilete pentru cele 5 zile.

În micuțul port (populație 119.000) de unde a plecat Titanic-ul, fostă Capitală europeană a Culturii în 2005, se desfășoară de 36 de ani acest important festival sponsorizat de celebra marcă de bere, la care au participat, de-a lungul timpului, toți „grii” genului. Și în acest an, sistemul a fost același: trei capete de afiș, înconjurat cu numeroase atracții de pluton 2 sau 3. Evident, se respectă și aici rețeta valabilă acum la toate marile evenimente muzicale, subliniată și de sloganul evenimentului – „One Sound.Many Styles”: nu avem doar jazz, ci o multitudine de stiluri, de la soul, rhythm-and-blues și latino la la world music și clasică. Capetele de afiș au fost: afro-americanca Dianne Reeves (4 premii Grammy, a imprimat și cu Chicago Symphony și Berlin Philharmonic) – cvartet, a cântat aici mult pop, R&B; Ginger Baker Jazz Confusion (cvartet cu bateristul englez Ginger Baker, ex - Cream, Blind Faith, Air Force ș.a., recital cu poliritmii alături de ghanezul Abass Doodoo, intervenții la sax tenor - Pee Wee Ellis) - un fel de world music; francezul Michel Legrand (82 de ani !, pianist, aranjor, compozitor, textier, dirijor, ...solist vocal), cu o sută de discuri la activ, 3 Oscar Awards și 3 Grammy Awards (vă amintiți de “Umbrelele

din Cherbourg” sau “The Windmills of Your Mind”?) – recital încântător pop-chanson-jazz în trio.

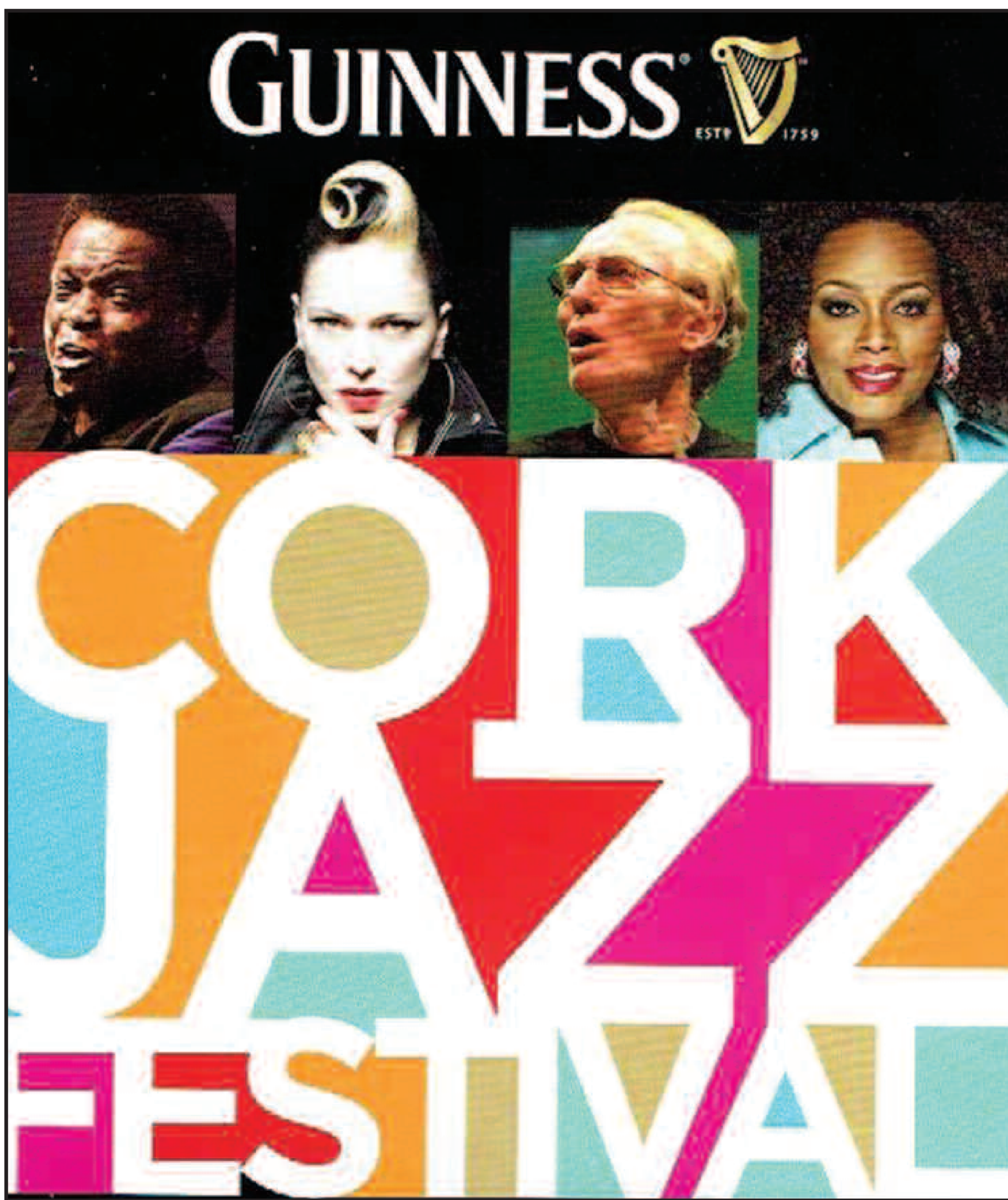
Concertele principale au avut loc în eleganta săliță de teatru Everyman (500 de locuri), în sistem „double bill” (act de deschidere - plus - cap de afiș) - preț 35 de lire. Alte concerte importante au avut loc la Cork Opera House și catedrala Triskel Christchurch, dar trebuie spus că festivalul a avut două extinderi importante: 1. Guinness Music Xtra - 200 de concerte în cafenele, cluburi, restaurante, baruri de hotel, biserici, malluri, aeroport; open jam, open mic (concurs vocal pentru amatori); 2. Festival Fringe: evenimente adiționale – expoziție de afișe, recital religios, concerte caritabile, târg discuri, conferințe, filme, big banduri în marș stradal. Să nu uităm componenta didactică-educativă: la extrem de moderna și bine utilata Cork School of Music aveau loc concerte de familie (dimineața), iar apoi master classes, workshop-uri (pentru chitară, percuție, voce, bass, ansamblu blues).

Principali reprezentanți ai gazdelor: Imelda May - vedetă națională specializată în electrizantul rockabilly (ca

pe vremea lui Elvis și Bill Haley), The Frank and Walters, Renegade Brass Band (8 suflători, 2 percuționiști, DJ și MC). Numerosul pluton american de culoare a fost alcătuit din Carmen Lundy (compozitoare, actriță, voce) - cvartet, Carla Cook (voce, din Detroit) - cvartet, Sharon Jones, Lee Fields & The Expressions - toți cu o mixtură de jazz standards, R&B, Blues, Gospel, The Drifters – venerabil cvartet vocal soul. Meniul a fost completat cu accente academice - Vanbrugh Quartet, Francesco Turrisi & the Taquin Experiments (preclasic), Hakon Korjnstad (Norvegia) - operă și sax; Gypsy : Lulo Reinhardt (din familia lui Django); Etno: Ensemble Eriu (Irlanda), Sounds of the nordic Islands

(Estonia); Electronic: Cape Grace, Dimman, 2manydjs (Belgia).

Organizare și exactitate impecabilă (englezească?, irlandeză?), iar varietatea și mulțimea concertelor – uluitoare, nu mai vorbesc de ingeniozitatea suplimentelor artistice. Dar trebuie spus că aici muzica de orice fel e la mare prețuire: ascuți formații și soliști în fiecare seară prin localuri, recitalurile camerale se țin lanț, vin mereu vedete pop-rock- simfonic. Dragostea locuitorilor pentru muzică și intensa viață muzicală locală justifică cheltuielile imense pe care le implică amploarea unui astfel de festival.

Premii Muzicale

Georgeta TUDORACHE

Palatul Național al Copiilor a găzduit festivitatea de decernare a Medaliilor oferite de Președinția României, precum și a Premiilor Forumului Muzical Român pe anul 2014. Distingțiile au fost decernate de către Prof. univ. dr. Grigore Constantinescu, președintele Uniunii Criticilor Muzicali din România, de criticul Smaranda Oțeanu Bunea, președintele Forumului Muzical Român și de fostul consilier prezidențial Dorel Constantin Onaca.

„Meritul Cultural” în grad de Ofițer, categoria „Muzică”), Cristian Mihăilescu, regizor de opera (Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Cavaler, categoria „Promovarea Culturii”), Sorina Goia, redactor șef Radio România Cultural (Ordinul „Meritul Cultural” în grad de Cavaler, categoria „Arta Spectacolului”), ș.a

Între laureații cu premii de excelență ai Forumului Muzical Român: criticul muzical Costin Popa, Camerata Regală (Premiul „Musica Viva”), și colegei noastre Oana Georgescu (Premiul „Gaudeamus”) pentru cărțile lansate la cea de-a XXI-a ediție a Târgului Internațional de Carte „Gaudeamus” 2014: „Jolt Kerestely. O viață pentru cântec” (cu dublu CD, Editura Pro Universitaria) și „Alexandru

În semn de apreciere pentru competența și profesionalismul dovedite de-a lungul timpului în promovarea culturii și în educația artistică a tinerei generații au fost decorati de Președinția României Dan Dediu, Rector Universitatea Națională de Muzică București (Ordinul

Arșinel. Și a fost mâna lui Dumnezeu”, Editura ALL). Oana Georgescu a lansat anterior cartea biografică dedicată uneia dintre laurate, pianista Dana Protopopescu, „Reverberații de neuitat”. (Foto: Sebastian Oros)

La zi

Gabi MATEI

● **Angela Gheorghiu** a revenit cu un nou material discografic pentru Sărbătorile de iarnă, „Guardian Angel”, după succesul pe care l-a avut anul trecut cu albumul de colinde românești, „O, ce veste minunată!”, premiat cu Discul de Aur pentru vânzări record în mai puțin de două săptămâni de la lansare. „Anul acesta sunt fericită pentru noul meu disc, de data aceasta cu colinde internaționale, repertoriul ales este unul eclectic, veți descoperi piese în engleză, franceză, germană și chiar și

în rusă. Am ținut mult ca absolut toate piesele de pe acest album să fie reorchestrate special pentru vocea mea. Am apelat la muzicieni talentați din România și din lume: Steven Mercurio, Julien Painot și Andrei Tudor”, a spus Angela Gheorghiu. Noul album al celebrei soprane conține 11 dintre cele mai cunoscute colinde internaționale, printre care „Silent Night”, „White Christmas”, „O, Tannenbaum”, „I’ll Be Home For Christmas”, piesa interpretată împreună cu Loredana și „It’s Beginning to Look a Lot Like Christmas”, duet cu Ioana Dan, fiica Angelei Gheorghiu. Colin-

dele sunt înregistrate la Sala Radio, alături de Orchestra Națională Radio (dirijor Tiberiu Soare), Corul de copii Radio (dirijor Voicu Popescu), Corul Accoustic (dirijor Daniel Jinga) și la Ines Sound & Video Studio, iar producătorul executiv al acestui material discografic este Oltea Șerban-Pârâu.

● Primăria municipiului Calafat anunță demararea realizării proiectului „Muzeul Muzicii Folk”, care este primul asemenea așezământ cultural din Europa. Calafatul este cunoscut ca unul din punctele importante pe harta României în privința manifestărilor culturale. Astfel, în mu-

nicipiul de la malul Dunării se organizează Tabăra Națională de Muzică Folk, Festivalul „Floare de Ger”, spectacolele de muzică și poezie „Semne”. Colecția muzeului va fi realizată din donații ale artiștilor folk, iar de dezvoltarea acestui muzeu se va ocupa prof. Dan Vană, care este și

proiectelor aparte, ilustrate de-a lungul anilor prin concerte, spectacole, audiții, simpozioane. De pildă, o întâlnire deosebită a avut menirea să comemoreze 70 de ani de la nașterea regretatului artist-muzician-poet

Dorin Liviu Zaharia, reputat autor de muzică de film, fost component al formației Olympic '64. În fiecare miercuri, în Club A se derulează proiectul „Premiile Club A pentru folk”, un concurs dedicat interpreților cantautori și grupurilor folk, ce se desfășoară sub patronajul lui Mircea Vintilă. Premiile se vor acorda pentru: a.

Angela Gheorghiu

organizatorul Taberei Naționale de Muzică Folk. Locația va fi în actualul Muzeu de Artă din Calafat (Palatul „Marincu”).

- **Ștefan Bănică** la Sala Palatului cu tradiționalele sale concerte de Crăciun, pentru al 13-lea an consecutiv. O performanță unică, cea mai longevivă producție muzicală din România. Și pentru că show-urile sale de Crăciun împlinesc 13 ani, Ștefan Bănică a declanșat Campania “13 cu noroc” pe Facebook. Cele mai interesante mesaje au fost alese de el și cei 13 câștigători l-au întâlni la Sala Palatului în backstage, au primit premii personalizate (tricouri, șepci, albume) și invitații duble la concertele pe care Ștefan le va susține în luna martie 2015, dedicate Zilei Femeii).

- Club A a fost dintotdeauna un focar al inițiativelor îndrăznețe, al

pe douăzeci și cinci septembrie două mii paisprezece
Dorin Liviu Zaharia

ar fi făcut

70 de ani

îl vom **evoca** într-o întâlnire cu prietenii și publicul

de ziua lui
joi 25 IX 2014
la ora 19⁰⁰
la **Club A**
(str. Blănari 14-16)

sunteți cu toții invitați
avem:

fotografii, documente,
desenuri, filme, clipuri,
poeme, lecturi, cântări,
amintiri și închipiri...

Cel mai bun Interpret / Grup folk b. Cea mai bună piesă originală (muzică și text) c. Cea mai bună transpunere muzicală a unui poem d. Cel mai valoros text/original e. Premiul de popularitate: piesă votată de public. Primele 19 piese din Clasamentul celor mai apreciate piese originale vor constitui materialul pentru un CD, imprimat într-un studio.

Ștefan Bănică

Despărțiri

Demis Roussos

Artemios Venturis Roussos s-a născut la Alexandria la 15 iunie 1946, mama Olga și tatăl George fiind greci născuți în Egipt. Cântă în corul bisericii, studiază chitara și trompeta. Pleacă la Paris cu Lucas Sideras și Vangelis Papathanassiou: își zic Aphrodite's Child, și lansează "Rain and Tears" - locul 1, dar după doi ani Demis pornește solistic.

Lansează albumul "Fire and Ice", cu hitul "We shall Dance", urmat în cursul anilor de "My friend the Wind", "Someday, Somewhere", "Lovely sunny Days", "My Reason", "When I was a Kid", "Goodbye my Love, Goodbye". Dar anii '80 au fost ai unor amare deziluzii – gusturile publicului se schimbă, Demis intră într-o adâncă depresie. În 1985 un eveniment îl marchează profund - avionul în care călătorea cu a treia soție - Pamela (româncă!), este deturnat de teroriști în Beirut, dar după 5 zile își recucerește libertatea... cântându-le. Decide că poate restabili armo-

nia între oameni întorcându-se la muzică: set-ul "The Phenomenon" (4 CD-uri) - 1998 marchează 30 de carieră.

Celebru pentru fizicul impresionant, stilul operetistic, incursiunile în sonorități arabe și muzica corală ortodoxă, cu discuri romantic- grandioase, gesticulație maiestuoasă și ținută cu robe excentrice; decisivă era însă prezența

unei voci unice. În 2008, turneul mondial (incluzând România) a marcat 40 de ani de carieră.

Din păcate nu mai apucă să sărbătorească 50 de ani pe scenă, fiindcă moare în spital la Atena la 24 ianuarie 2015.

Joe Cocker

Născut în Sheffield, la 20 mai 1944, Joe Cocker este considerat cel mai reprezentativ solist al stilului blue eyed soul, stil vocal bazat pe rock and roll, soul și Ray Charles. Era încă instalator gaze când se impune cu "With a Little Help from My Friends" (un cântec Beatles) – locul prim în topuri, 1968, apoi concert fulminant la festivalul de la Woodstock - 1969.

Dezamăgit din cauze financiare, Cocker cade sub influența drogurilor și a alcoolului. Abia în 1983 își revine: duet cu Jennifer Warnes – "Up Where We Belong" (din filmul An Officer and A Gentleman) - locul prim, 1983, apoi pornește în turneul aniversar din 1994. Cocker (mai sobru și mai viguros, fără burtă), revine la activitatea normală, face turnee - a fost și în România.

Evident, au apărut numeroase discuri și compilații cu succesele sale, specialiștii subliniind calitatea repertoriului său - Joe Cocker știe ca nimeni altul să recunoască compozitorii de valoare de la primele măsuri. Dar esențiale rămân energia uimitoare cu care

înnobilează fiecare concert (gestica sa scenică este faimoasă), vocea care nu și-a pierdut nici una din calități, în ciuda exceselor.

Este răpus de cancerul la plămâni la 22 decembrie 2014 în Crawford, Colorado.

Udo Jürgens

Compozitorul și solistul austriac Udo Jürgens (adică Udo Jürgen Bockelmann) s-a născut la 30 septembrie la 1934 la Klagenfurt, într-o familie bine situată.

Intră la Conservatorul Mozarteum din Salzburg (deși nu auzea cu urechea stângă din cauza unei bătăi) la 12 ani, iar în 1950 câștigă concursul de creație organizat de radioul public ORF cu "Je t'aime".

Compozițiile sale (interpretate chiar de el) reprezintă Austria de trei ori la concursul Eurovision: "Warum nur warum?" -1964 – locul 6 (englezul Matt Monro îl transformă în hitul "Walk Away"); "Sag ihr ich lass sie grussen" - 1965 – locul 4; "Merci, Chérie", câștigător în 1966 la Luxemburg (hit în engleză și pentru Vince Hill). Printre succesele sale se numără "Griechischer Wein", "Aber bitte mit Sahne", "Mit 66 Jahren" și "Buenos Días, Argentina", interpretată alături de naționala de fotbal a Germaniei în 1978.

Stabilit la Zürich în 1977 obține cetățenia elvețiană în 2007: în timp ce se plimba pe malul lacului Constanza are o criză cardiacă și moare la spitalul din Munsterlingen la 21 decembrie 2014. Avea 80 de ani.

forme mai elaborate. Impresiona prin maniera sa caldă de interpretare, apropiată de șansonetă – Udo cântând la pian și vocal. A susținut un recital la "Cerbul de aur".

Johnny Winter

Celebru chitarist, solist vocal, compozitor, campion al stilului blues-rock, plasat pe locul 63 în topul revistei Rolling Stone "100 Greatest Guitarists of all Time".

John Dawson Winter III s-a născut în Beaumont, Texas (23 februarie 1944) fiind, ca și fratele mai mic,

Într-o carieră de peste 50 de ani a compus peste 1000 de cântece și discurile sale s-au vândut în peste 100 milioane de exemplare.

Se consideră că el a modernizat sonoritățile pop de limbă germană de la stadiul tipic de "schlager" spre

Edgar, albinos. Prima formație - la 15 ani (cu Edgar la pian), iar în 1969 semnează un fabulos contract discografic - 600.000 de dolari. Cântă la festivalul Woodstock și lansează discul "Second Winter", album dublu cu doar trei fețe imprimate! Are o scurtă idilă cu Janis Joplin, formează grupul "Johnny Winter And", dar cade pradă heroinei. După tratament revine în 1973 cu discul "Still Alive and Well".

Este producătorul a trei albume pentru veteranul de culoare al blues-ului Muddy Waters, distinse cu Grammy Awards, oferindu-i lui Waters faimă și siguranță financiară.

Ultimul său album, "Step Back" - 2014, primește Premiul Grammy. Firma Gibson Guitar construiește chitara Johnny Winter "Firebird".

În Zürich, la 16 iulie 2014, este găsit mort în camera de hotel după un concert la Cahors Blues Festival în Franța, la vârsta de 70 de ani. J. Winter a apărut și la Sighișoara Blues Festival.

Pagini de **Florin-Silviu URSULESCU**

Șlagărul românesc la Sibiu

Octavian URSULESCU

Inaugurat în urmă cu exact un an tot la Sibiu, ambițiosul proiect "Șlagărele României" a revenit pe scena

nu mai transmit deloc muzică ușoară românească? Acel "România" din titlatură se mai justifică oare în vreun fel? Așa se explică și "asaltul" dat de spectatori la standul amenajat cu CD-uri ale participanților, unde s-au vândut și cele două volume de la editura ProUniversitaria dedicate de colega noastră Oana Georgescu lui Alexandru Jula și compozitorului Jolt Kerestely. Dacă cel dintâi a făcut parte din distribuție și a dat autografe pe carte, Kerestely a fost "reprezentat" de Stela Enache și Marina Florea, incluse cu melodii pe cele 2 CD-uri din cuprinsul volumului.

Tibi Marian și Andreea Bobocă au propus și de această dată un colectiv echilibrat și definitiv pentru nivelul ridicat al școlii componistice și interpretative de gen,

Casei de cultură a sindicatelor cu două nume noi față de distribuția inițială, dar cu același succes imens de public.

A fost încă o confirmare a faptului că melomanii fideli simt nevoia imperioasă de a-și revedea idolii, nu neapărat ai tinereții, fiindcă în sală au fost mulți spectatori tineri. Așa încât am spune că nu e neapărat vorba doar de o firească nostalgie ("Nu se mai compun azi șlagărele de altădată!"), ci mai ales de nemulțumirea iubitorului de muzică în fața asaltului agresiv al non-valorilor și al amatorismului, la nivel de creație și interpretare depotrivă. Cea mai bună dovadă este faptul că bună parte din cei opt reprezentanți ai "Generației de aur" au interpretat și piese noi, pe care le-au înregistrat și le-au inclus pe albume în vremea din urmă, chiar dacă ele au apărut aproape ca prime-audiții, căci unde să le prezinte, la radio sau pe micul ecran, când nici măcar posturile publice ale TVR și SRR

pentru că nu putem disocia succesul unei vedete de cântecele de valoare încredințate de compozitorii noștri de

Marina Voica

frunte. Astfel, Stela Enache a alăturat marilor succese ale carierei, scrise pentru ea de Florin Bogardo (dintre care "Ani de liceu" este reluat în cor de întreaga sală la fiecare concert), cele două piese noi încredințate ei de Jolt Kerestely. Adrian Daminescu nu poate ocoli hiturile încredințate lui de Horia Moculescu, Marius Țeicu, Dinu Giurgiu, dar introduce mereu inspirate compoziții proprii. Ileana Șipoteanu a oferit, firesc am spune, un recital compact Dumitru Lupu, așa cum și Gabriel Dorobanțu nu poate scăpa fără "Gara mică" a aceluiași, dar face apel și la melodii de succes compuse de Viorel Gavrilă, Nicolae Caragia, Petre Aldea Teodorovici sau Jolt Kerestely. Dacă Mihai Constantinescu trebuie mereu să aleagă dintre zecile de mari șlagăre compoziții proprii (și chiar că nu-i este ușor, dar de fiecare dată se oprește la alte titluri), Alexandru Jula și Gheorghe Gheorghiu sunt și ei "condamnați" să cânte șlagărele fără de care publicul ar pleca nemulțumit de la concert, "Soția prietenului meu", respectiv "Unde dragoste nu e...". Ca și Mihai Constantinescu, Gheorghiu dă viață doar creațiilor proprii, dar Jula nu ocolește titlurile încredințate lui de Ionel Tudor sau Dumitru Lupu. În sfârșit, Marina Florea aruncă un arc peste timp, de la Nicolae Kirculescu la Mihai Alexandru, trecând prin "Stelele perechi" ale lui Ionel Tudor. Uimitoare, în cazul tuturor, sunt pofta de a cânta, vitalitatea, energia, umorul, buna dispoziție, fiind evident faptul că pentru ei șansa de a se reîntâlni cu publicul ce-i adoră este ca un dar divin...

Peste mai puțin de trei săptămâni, aceeași

Daminescu și Gabriel Dorobanțu, ceilalți opt soliști, prezenți cu aplomb și înțelegere de Stela Popescu, făcând parte fie din "loturile" anterioare (Marina Voica, Daniel Iordăchioae, Carmen Trandafir), fie debutând în cadrul aces-

Ileana Șipoteanu

Gabriel Dorobanțu

scenă a găzduit, sub egida Casei municipale de cultură din Sibiu, spectacolul "Pe ritmul șlagărelor". Au revenit la invitația organizatorilor, dintre cei de mai sus, doar Adrian

tui frumos proiect (Oana Sârbu, Adrian Enache, Cătălin Crișan, Natalia Guberna, Dida Drăgan). A fost și de această dată un concert lung și variat, în care interpreților li s-au oferit trofee (e de dorit să se întâmple acest lucru și la celelalte spectacole...), iar iubitorii genului au aplaudat o adevărată paradă a șase-șapte decenii de uriașe succese ale genului. O mică observație, totuși: e obligatoriu ca la salutul final să fie prezenți, în semn de respect, absolut toți participanții, ca la teatru, ceea ce s-a petrecut la primul spectacol recenzat, nu și la al doilea... Importanța este însă inițiativa, prin care Sibiu a devenit o autentică și profesionistă capitală a șlagărului românesc de muzică ușoară! Cine are curaj să ridice mânușa aruncată?

Richard Oschanitzky

Alex VASILIU

Începută în anul 2006 cu primul volum din seria "Romanian Jazz Masters", acțiunea de restituire a înregistrărilor de patrimoniu realizate de Richard Oschanitzky

a continuat cu volumul al II-lea, publicat recent, tot la "7dream records". Găzduită în Aula Palatului Cantacuzino, sediul Uniunii Compozitorilor și Muzicologilor, lansarea noului set de discuri a prilejuit reântâlnirea unor personalități ale muzicii - compozitori, interpreți, realizatori de emisiuni radio-tv, maeștri de sunet care l-au cunoscut pe

Richard Oschanitzky, au împărțit cu el multe zile și nopți în studiourile de înregistrări sau transmisiuni directe.

Au fost editate acum prima dată pe cd creații ce reflectă patru domenii muzicale cultivate la nivel performant de Oschanitzky: "Bossanova" (1966) și "Romanian Pop Music" (1970), ambele publicate în original la "Electrecord", câteva piese ce depășesc limitele muzicii ușoare, meritând încadrarea în genul lied și o serie de creații de muzică de film.

Pianistul Dan Grigore, compozitorul Adrian Enescu, realizatorul de emisiuni de jazz Florian Lungu, solista vocală Puica Igiroșanu (trecută la viața monahală), regizorul muzical Alexandru Pîrlea, jurnalistul și muzicologul Alex Vasiliu au evocat cu afecțiune și respect marile calități ale lui Richard Oschanitzky, meritele în impunerea pe plan național a unor procedee și tehnici de compoziție inovatoare, acreditate în timp peste tot în lume. Emoționantă a fost scrisoarea adresată de Aura Urziceanu participanților la lansarea ediției discografice, un text ce l-a portretizat pe neuitatul muzician, constituindu-se într-o neașteptată dar necesară pagină de

istoriografie a muzicii ușoare și jazzului din România anilor '70. Scrisoarea a fost citită de doamna Ioana Bogdan, autoare a numeroase emisiuni de divertisment cu cei mai apreciați compozitori și interpreți de muzică ușoară, emisiuni rămase în istoria tv a genului. De asemenea, plin de căldură a fost mesajul compozitorului Sabin Păutza.

Cuvintele frumoase încărcate de nostalgie, rămase într-un fericit echilibru între admirație și evaluare lucidă a personalității lui Richard Oschanitzky, au fost însoțite de câteva bossanove interpretate acum prima dată pe scenă de solista vocală Oana Sîrbu, saxofonistul Nicolas Simion și chitaristul Sorin Romanescu.

Eleganța designului grafic, bogăția de imagini fotografice, calitatea textelor, valoarea celor 43 de înregistrări aduse de compozitorul Adrian Enescu la cel mai înalt nivel al calității sonore moderne conferă acestei producții discografice atributul de eveniment.

Un gând de recunoștință pentru Ileana Popovici, interpreta multor compoziții ale lui Oschanitzky, inițiatoarea proiectului discografic, sufletul neobosit al devenirii acestui document artistic

de mare elevație, și pentru Nicolas Simion, de mulți ani admirator, interpret al compozițiilor de jazz și jazz simfonic

Ileana Popovici, Puica Igiroșanu

semnate de Oschanitzky, preocupat de fixarea în memoria magnetică a valorilor genului.

Interviu cu Virgil Popescu

Cum vezi starea muzicii românești actuale - ușoară, pop, dance, etc?

Starea muzicii ușoare tradiționale în prezent este jalnică! Pe de alta parte, muzica pop, dance etc. e înfloritoare! (Nu dezvolt pentru că ar fi o lamentație plictisitoare...) Deci, e mizerabil pentru unii, și excepțional pentru alții!

Ce părere ai despre concursurile muzicale TV? Lansează ele cu adevărat noi talente românești? Ce ar trebui îmbunătățit la ele?

În primul rând că eu percep aceste concursuri televizate ca pe niște show-uri de televiziune. Dacă din ele se pot desprinde viitoare vedete, bine. Dacă nu, tot bine.

Adică bine-le e pentru producătorii respective-
lor concursuri. Habar n-am ce ar trebui îmbunătățit la ele. Știu doar atât: vedete pot să ajungă și din cei care nu participă la astfel de concursuri. Așa că.....

Cum se prezintă difuzarea muzicii ușoare românești, la radio, TV, pe discuri?

Mizerabil pentru unii, excepțional pentru alții. (aidoma răspunsului de mai sus)

De ce compozitorii importanți ocolesc concursurile de creație gen Eurovision?

Mi-e foarte greu azi să definesc titulatura de „compozitor important”. Cred că cei mai importanți compozitori ai momentului sunt cei care încă sează de la UCMR-ADA și de la Credidam sume uriașe!!! Dacă dintre aceștia sunt și câțiva care nu participă la Eurovision, ar trebui întrebați ei. Probabil consideră că nu reprezintă un interes financiar?!... Nu știu.

Ce ar trebui să întreprindă UCMR, cu prestigiul său, pentru a reda muzicii ușoare românești demnitatea meritată?

După părerea mea situația e atât de scăpată de sub controlul UCMR-ului, încât este total neputincioasă în a echilibra cât de cât balanța.

Mergi în jurii la festivaluri? Care crezi că e rolul lor? Câteva dintre ele („George Grigoriu” - Brăila, „Dan

Spătaru” - Medgidia, Amara) sunt televizate în direct, organizate profesionist, cu participare internațională, preluând cu succes rolul defunctelor Mamaia și „Cerbul de aur”.

Da, particip în jurii la câteva concursuri (dar nu atât de importante ca cele care au fost menționate mai sus - acolo există o clientela preferențială...) Rolul lor?!... Să obișnuiască (să rodeze) copiii cu atmosfera specifică unui concurs, și de a da posibilitatea unor compozitori „eșuați” să mai câștige câțiva bănuți (pentru participarea în juriu).

Care crezi că a fost cauza dispariției manifestărilor amintite?

Vă referiți la „Mamaia” și „Cerbul de aur”. Am să mă repet un pic: având în vedere că situația e scăpată de sub control, iar singurele genuri muzicale promovate deșănțat azi sunt cele reprezentate de artiști „preferențiali”, cele două festivaluri găzduind de regulă și celelalte genuri muzicale (cum e normal de fapt!), nu reprezintă interese financiare. Și se adaugă și multe alte „matrapazlâcuri” de

culise, care în timp au erodat până la dispariție festivalurile amintite.

Proiectele personale pentru perioada următoare?

Eu, momentan, mă confrunt cu o resemnare demnă și sănătoasă. Studiez zilnic la bass, și mă refugiez într-un mod extrem de plăcut în muzica de jazz (și nu numai), luând o „gură proaspătă de adevăr” cu fiecare eveniment muzical la care particip. LIVE!!! / Mai am răbufniri de orgoliu al creatorului din mine (care se vor concretiza în curând într-un album în colaborare cu Silvia Dumitrescu și Florin Ochescu)... Nici muzica pentru copii nu-mi este indiferentă: dacă sunt solicitat, compun cu plăcere. (Red.)

Virgil Ianțu: „Ieri și Azi”

Adevărata epopee profesională a realizării acestui dublu album a fost descrisă amănunțit în paginile noastre de compozitorul George Natsis, creierul muzical al proiectului.

Mai adăugăm că primul CD conține 10 cântece, alături de Bucharest

Jazz Orchestra, iar cel de-al doilea: duet cu Sore – „Noi doi”, videoclip – „Ce bine că ești”, filmări - Behind the scenes. Totul „ambalat” într-o prezentare grafică de lux, producători fiind Universal Music Romania și GATA Media.

Cunoscut mai mult ca prezentator TV, Virgil Ianțu revine în forță la „specializarea” sa, el fiind absolvent de Conservator.

Ovidiu Mihăilescu: „O lume de vis”

Câmpineanul politehnist s-a impus în “Cenaclul Vouă”, a cucerit premii la festivaluri folk, a publicat volume de versuri și a realizat o emisiune cu profil de folk și cultură numită “Folkweb” la Radio 3 net.

Acest nou album al său este subintitulat „12 hit-uri internaționale” și prezintă cover-uri în limba română: un demers curajos, căci avem texte pretențioase scrise de John Lennon, Bob Dylan sau Leonard Cohen, căroră Ovidiu le găsește un echivalent

inspirat. Cu el (voce, chitară) au colaborat pe plan muzical Dan Carami-

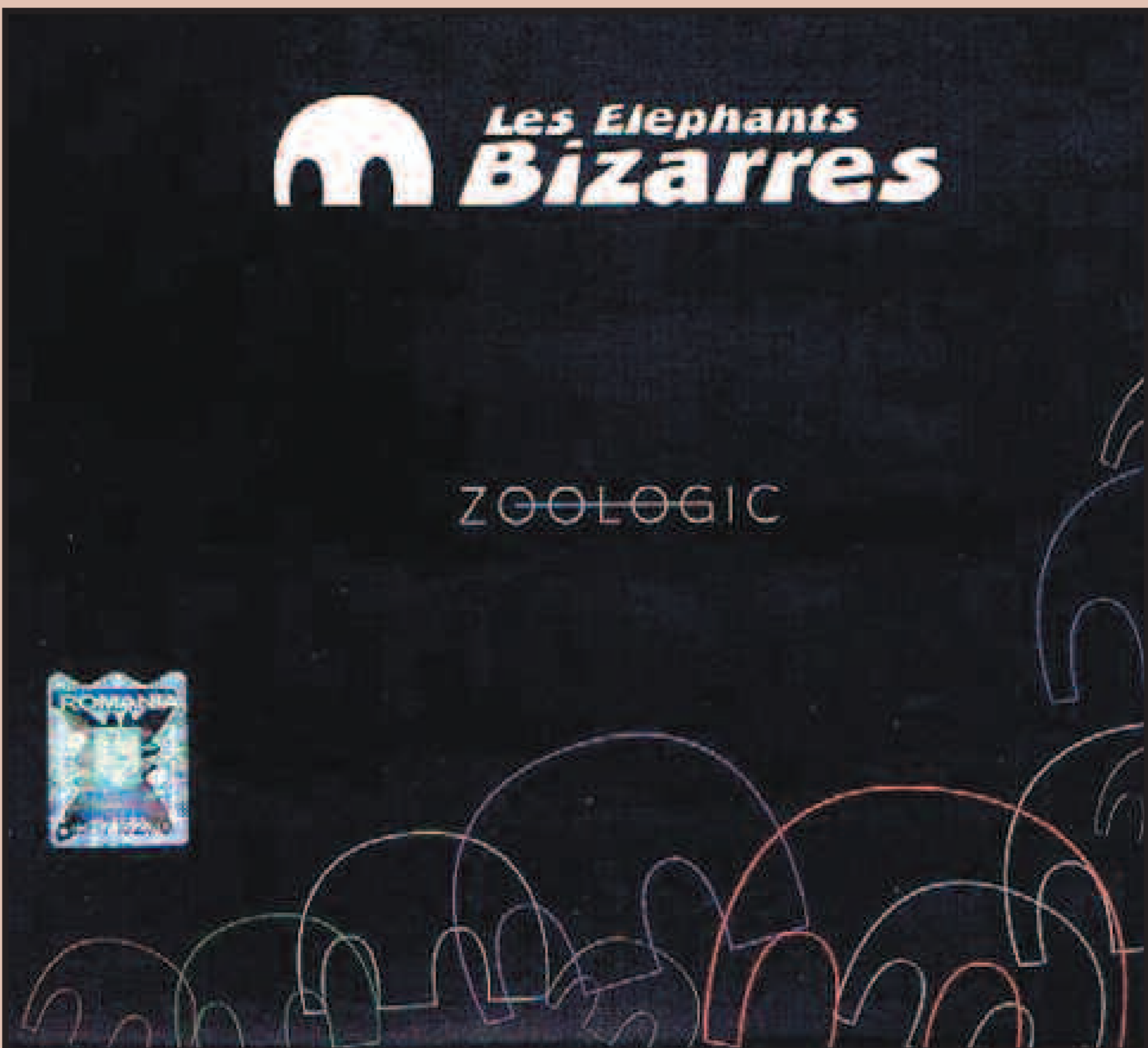

hai, Nicu Patoi (chitări auxiliare) și Mircea Elisei - pian, orchestrații, inginer de sunet în studioul Active Production.

„Acest album s-a născut ca un pariu cu mine însumi” - spune cantautorul. Pariu câștigat!

Les Elephants Bizarres: „Zoologic”

Grup bucureștean format în 2007, cu titulatură franceză și cân-

tece în majoritate în engleză, plasate în zona indie-alternativ, cu un stil denumit uneori electro-pop-rock .

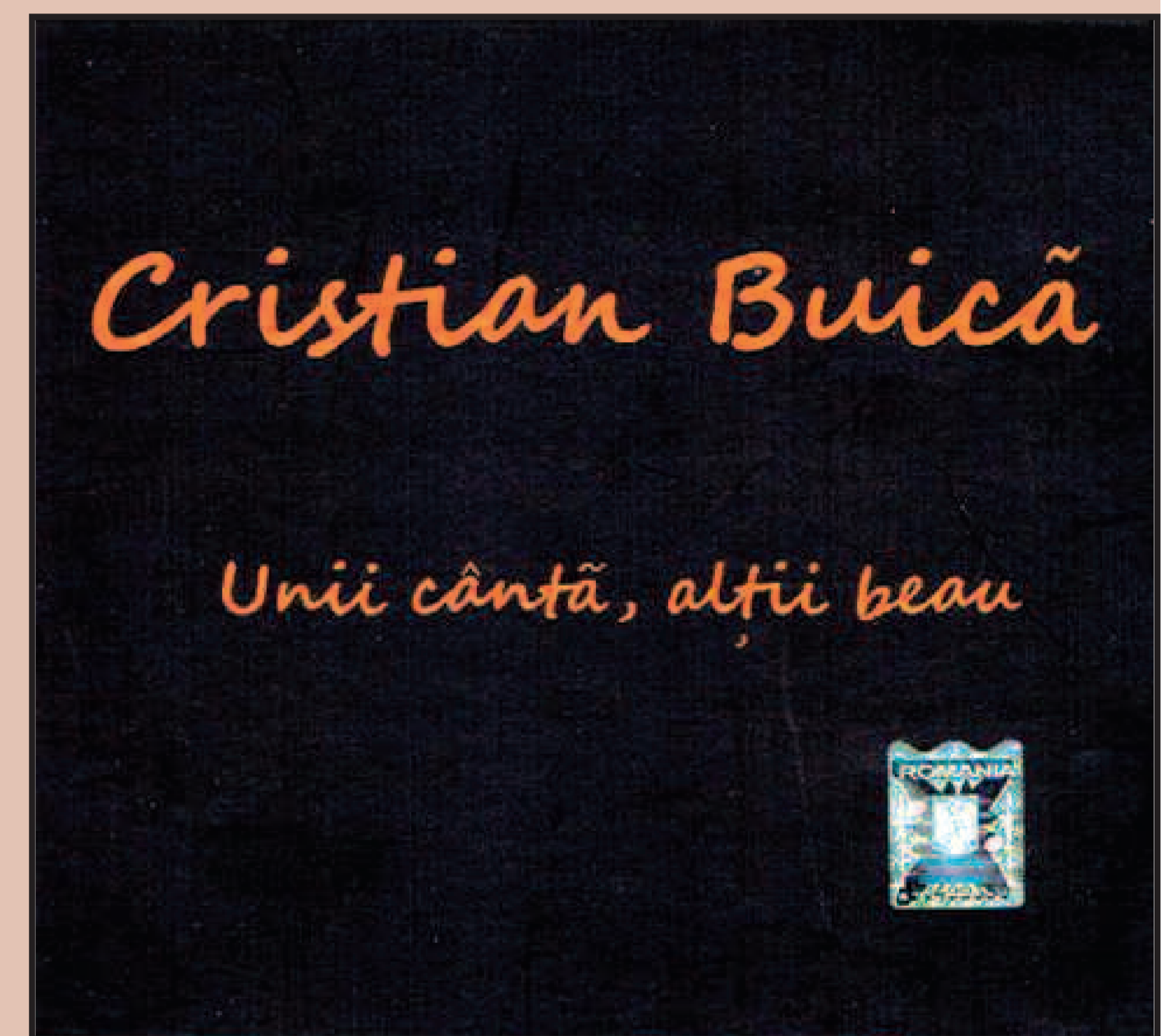
Cvintetul a devenit septet și după doi ani de lucru a lansat al doilea album, cu 12 piese proprii (și un remix realizat de UNU' - ROA), printre care și unele dintre cele mai cunoscute single-uri: Nu mă opri, Wish (You you're Here) – iată că au început să cânte și în română. Cu o prezentare

grafică originală, discul este produs de Music in Space, fiind înregistrat și mixat de același Bogdan Popoiag (UNU')

Ritmuri antrenante, spre funk, versuri amuzante - o formație din prima linie a noului val autohton.

Cristian Buică: „Unii cântă, alții beau”

Folkist care „face legătura” dintre vechea și noua generație a stilului, (născut în 1960), se remarcă la diverse concursuri și devine cunoscut

după participarea la Cenaclul Flacăra. Este un energic animator cultural în orașul său natal – Reșița – unde înființează cenaclul Focuri Vii și Clubul Artei Tinere.

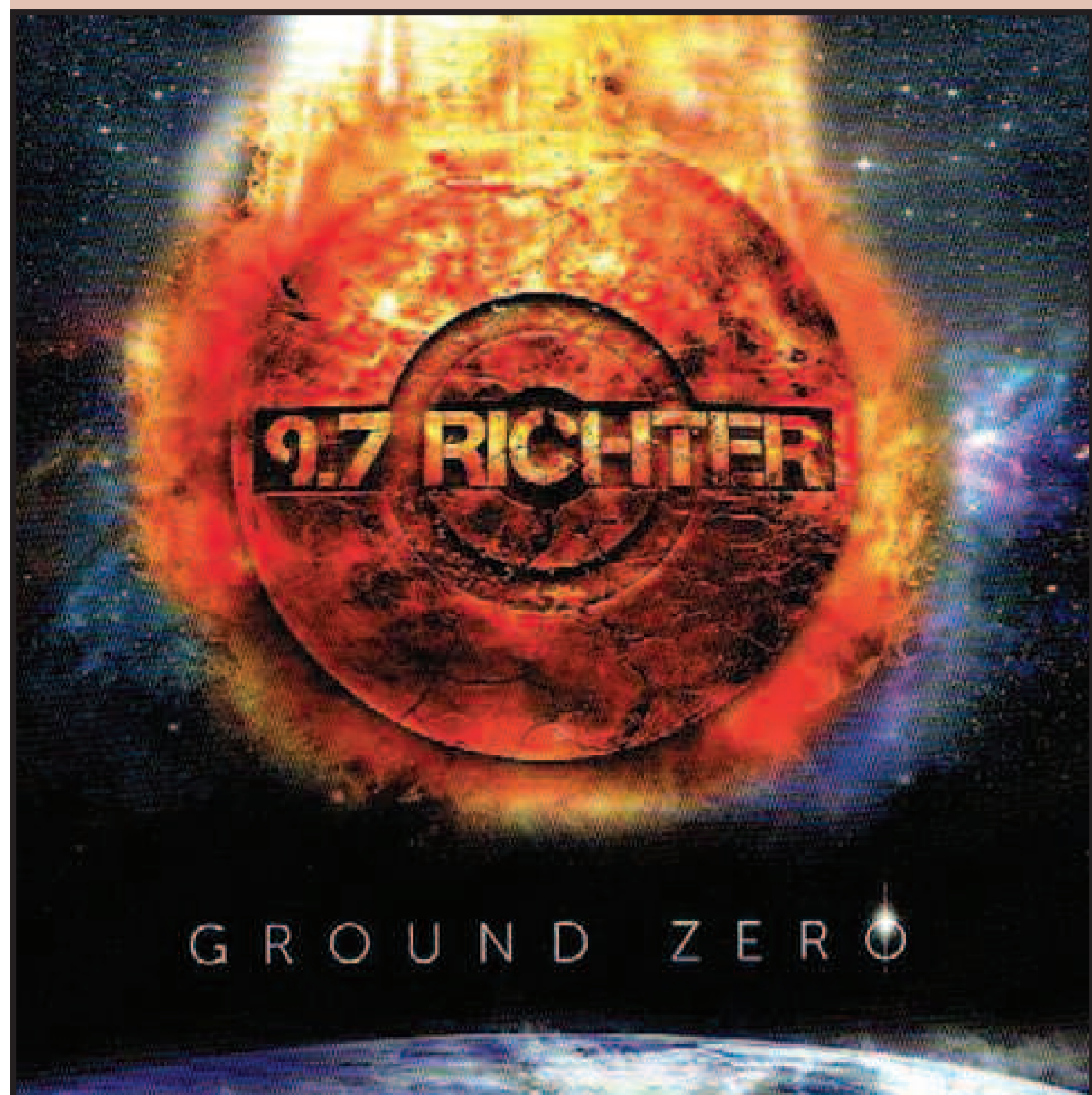
Muzică, voce, chitară acustică – Cristian Buică, albumul conținând 12 cântece, pe versuri de Ion Chicere(4), Camelia Radulian(1), Steva Pantelici(1) și proprii. Înregistrări efectuate în studiourile Mardare Media Music și Radio România Reșița, orchestrațiile, mixajul și masteringul fiind semnate de Radu Mihalache.

Experiență evidentă: voce sigură, reliefuri sonore diverse, versuri interesante - un disc pop-folk de bună valoare.

9.7 RICHTER: „Ground zero”

Formație bucureșteană de heavy metal înființată în 2002 de Adrian Tă-

nase. Cu toate schimbările de componență reușesc să lanseze în 2010 un E.P. (Epicenter) cu 5 piese, iar acum au convins casa de discuri Universal Music Romania să editeze acest CD cu 10 piese. Componența:

Cosmin Aioniță – voce, Adrian “Sinner” Rus și Lucian “Trigger” Gruia – chitare, Marius Căliman – bass, Adrian Mihai – baterie. Cântecul sunt semnate în majoritate de primii doi, iar producător este Gruia în studioul Vox. Rock heavy sănătos așa zis de “old school” bine structurat și interpretat.

Amélie Daniel: „Cent souvenirs terriens”

În fiecare an, la festivalul internațional “George Grigoriu” de la

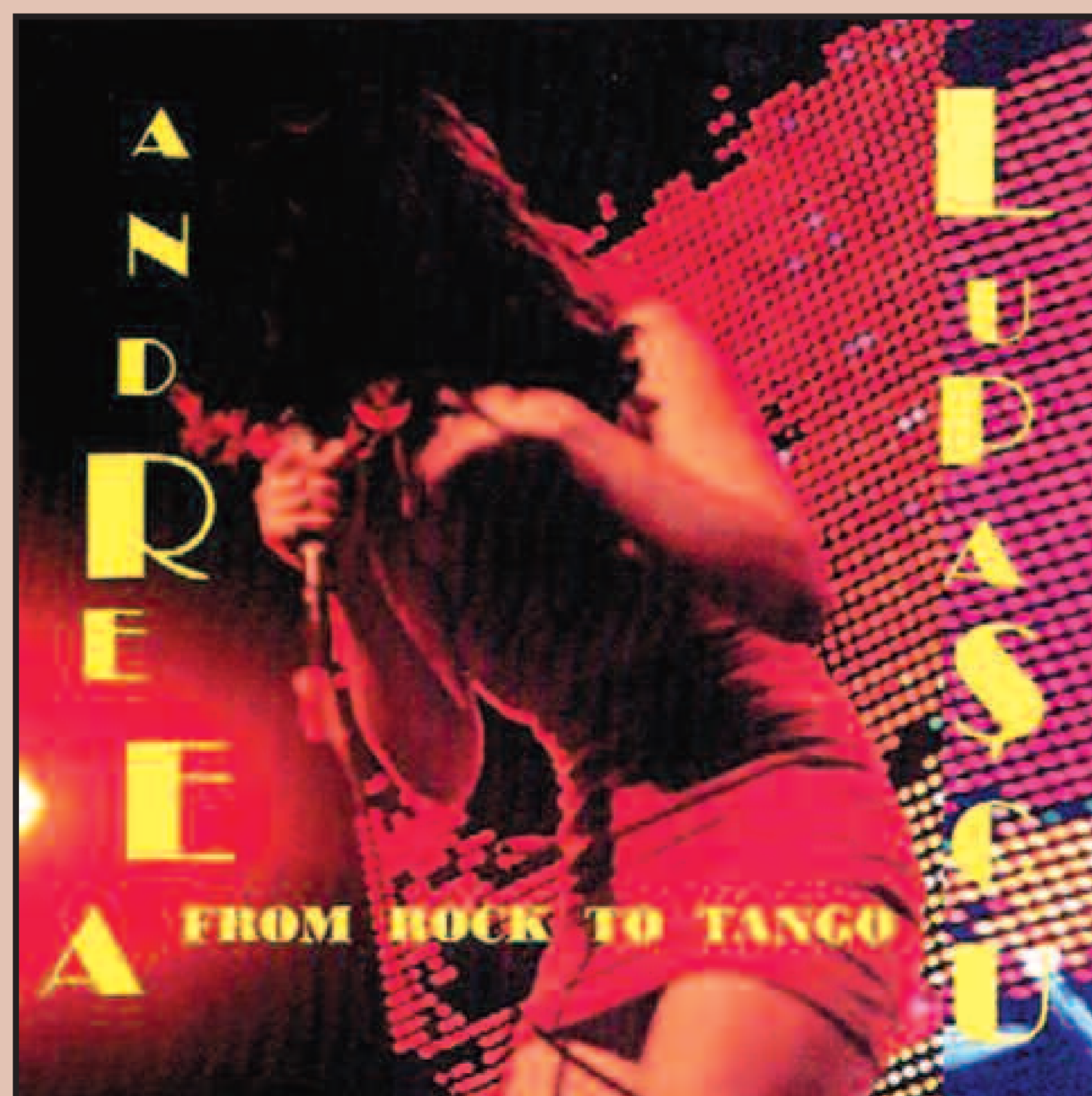

Brăila vedeta din Elveția Eliane Dambre, devenită și o reductabilă producătoare și descoperitoare de talente (la

școala ei de la Nyon, “Funambule”), ne propune un artist interesant, de valoare. La cea mai recentă ediție a fost vorba de cantautoarea și pianista Amélie Daniel, recomandată plenar de albumul de față, conținând 13 creații proprii. Critica de specialitate din țara sa o numește “perla muzicii pop elvețiene”, evidențiind prospețimea, culoarea, dinamismul și emoția transmise de fiecare piesă. Albumul beneficiază de realizatori de marcă, fiind elaborat cu maeștri de sunet și specialiști în mixaj (la Londra) care au la activ colaborări cu Florent Pagny, Coldplay, The Who, Robbie Williams! Și în ce privește instrumentiștii, și aceștia au CV-uri de calibru, ei fiind implicați în discuri și spectacole ale unor Alain Bashung, Mylène Farmer, Yannick Noah, Radiohead, Gorillaz. În frunte cu “Qui vivra verra”, piesa cântată la Brăila, avem în față un album ce ne permite să descoperim un univers muzical aparte.

Andreea Lupașcu: „De la rock la tangou”

De mulți ani, Bebe Astur este un catalizator și liant al activităților muzicale de la Casa Studenților din București: organizează, sonorizează, dă lecții de instrumente și voce debutan-

ților. Iar acum a sprijinit-o pe eleva sa să lanseze un prim CD. Maestru de sunet, aranjamente și mixaje – Bebe Astur, în studioul Solaris. Nu mai puțin de 14 cântece, atât în română cât și în engleză: reluări extrem

de diverse, de la AC/DC, Beatles, Janis Joplin, Bob Marley, până la tango și blues sau jazz – Cry me a River. Nu ne miră încrederea pe care o investește în tână absolventă de ASE – disponibilitățile vocale ale acesteia sunt într-adevăr demne de luat în seamă.

Muzici din diaspora

Conform unor estimări ale muzicologului Florian Lungu, 80% din elita jazzului și 50% din cea pop-rock ar fi

plecat din România până în 1989. Realizatorul TV Doru Ionescu a filmat din 2010 pe două continente, iar pe baza interviurilor efectuate pentru TVR cu muzicieni români din străinătate a semnat volumul «*Povești cu cântec din diaspora – 100 de români și aventurile lor muzicale*», lansată la editura ARTPRINT.

În paralel cu cartea tipărită, a fost lansat un CD, editat separat de o casă de discuri - *Soft Records*, producător Romulus Arhire. Sunt prezente cântece interpretate atât de nume mai cunoscute ca Abra, FFN, Radu Goldiș, Anca Graterol-Cabrera, Nuțu Olteanu, Șerban Cira (Șerban Ciurea), Cristina Dan Puia, Adriana Ausch, dar și unele mai puțin cunoscute. Desigur, calitatea tehnică diferă de la caz la caz, dar importanța documentară și culturală a discului este indiscutabilă.

**Pagini de
Florin-Silviu URSULESCU**

Paiul din ochiul altuia

Notam, cu câteva luni în urmă, aberantul anunț de la postul de radio Europa FM (luat ca... exemplu de Radio România, ce oroare!), în care Richard Clayderman, al cărui nume era pronunțat greșit, era numit... „Cel mai celebru pianist al tuturor timpurilor”!! Acum, asta e, atât cunosc cei de acolo în materie de pianiști, să nu fim prea aspri, unii au orizontul cultural mai limitat... La scurtă vreme am citit pe un afiș din Capitală un alt anunț menit să atragă publicul la sală: de această dată nu era vorba de “cel mai celebru”, ci de “Havasi, cel mai rapid

Inna

pianist din lume”! În fine, am trecut și peste asta, și ne-am oprit la o formulare din revista “Formula AS”, în care Dan Andrei Aldea, chitarist care n-a mai călcat prin țara natală mai bine de 25 de ani, era numit... „Părintele muzicii rock și folk din România”!! Una la mână că el nu este folkist, cu totul alții fiind corifeii veterani ai genului (Dorin

REVISTĂ LUNARĂ EDITATĂ
UNIUNEA COMPOZITORILOR ȘI MUZICOLOGILOR
DIN ROMÂNIA

ACTUALITATEA MUZICALĂ

Șef producție: Costin ASLAM

Redactori:

Mihai COSMA

Octavian URSULESCU

Editorialist: Liviu DĂNCEANU

Semnează în acest număr:

Octavian Lazăr COSMA, Viorel COSMA, Oana GEORGESCU, Doina MOGA, Florin RĂDUCANU, Mircea ȘTEFĂNESCU, Florin-Silviu URSULESCU

www.ucmr.org.ro

Adresa redacției: București, Calea Victoriei 141, sect.1, 010071, România. **Tel./Fax:** +40-21-312.98.67

E-mail: em@edituramuzicala.ro, editura@unmb.ro

TIPOGRAFIA - ERICOM PRINT SRL

TEL: 021-410.64.88

ISSN: 1220-742x

Liviu Zaharia, Marcela Saftiuc, Mircea Florian, ajungând până la Mircea Vintilă, Nicu Alifantis, Vasile Șeicaru, Victor Socaciu, nici unul însă neavând pretenția de “părinte”), iar a doua la mână că fostul component, înzestrat fără îndoială, al formației Sfinx, n-a marcat într-atât rockul autohton, pe care l-a părăsit cu mult timp în urmă, încât să merite titlul de “tătic” al genului. Indiscutabil, am acorda mai degrabă acest titlu onorific, să zicem, lui Nicu Covaci, cu 5 decenii de activitate neîntreruptă pe scena rockului românesc și zeci de albume, titluri și concerte nemuritoare cu Phoenix, formație legendară. Sau unor pionieri cum ar fi Nancy Brandeș, Ovidiu Lipan, Piky Inglessis, să zicem, dar credem că asemenea “decorări” nu-și au rostul. În sfârșit, în “Libertatea” citim un anunț uriaș pe prima pagină: “Inna se întoarce cu vocea spre România!”. Malițioși, am fi tentați să întrebăm cu care voce, a ei oare, fiindcă... dar să trecem și să vedem după ce succese planetare tânăra solistă se milostivește de compatrioți: ei bine, după ce a făcut praf piețele muzicale din țări cu mare tradiție, cum ar fi Malaezia, Mexic și Chile! În fine, gestul contează, ne-am spus, până am citit ce a convins-o să-și facă timp în “agenda sa foarte încărcată”: 4 concerte plătite (de cine?) cu câte 12.000 de euro fiecare!!! Păi în asemenea condiții cum să nu te întorci, cu sau fără voce, în țară? (**Dr. Bărnă**)